

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ

УДК: 378.018.43

На правах рукопису

РОЗРОБКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ДО ДПА В 9 КЛАСІ

Галузь знань **01 – Освіта/Педагогіка**
Спеціальність **014 – Середня освіта**
Освітня програма **Географія**

Кваліфікаційна робота бакалавра
студента 4 курсу
освітнього рівня бакалавр
Щербини Владислава Євгенійовича

Науковий керівник:
Купач Тетяна Геннадіївна
Кандидат географічних наук
доцент кафедри географії України

КИЇВ – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА	5
1.1. Дистанційна освіта та її роль у сучасній освітній системі	5
1.2. Особливості підготовки до ДПА.....	11
1.3. Плюси та мінуси дистанційної підготовки.....	14
1.4. Використання інформаційних технологій у навчальному процесі	16
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО ДПА	23
2.1. Обрання основних тем для вивчення.....	23
2.2. Огляд доступних платформ та їх характеристики	27
2.3. Встановлення засобів комунікації між учителем та учнями	30
2.4. Створення можливостей для взаємодії та обміну досвідом... ..	35
РОЗДІЛ 3. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО ДПА	40
3.1. Аналіз різних методів оцінювання, таких як тести, практичні завдання, проекти, аналіз джерел тощо	40
3.2. Визначення чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії.....	45
3.3. Дослідження та впровадження спеціалізованих платформ та інструментів для автоматизованого оцінювання знань	48
3.4. Виявлення слабких місць та проведення корекційних заходів для поліпшення ефективності підготовки	54
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	62
ДОДАТКИ	67

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасна освітня система постійно зазнає змін та вдосконалень, особливо з урахуванням розвитку інформаційних технологій. Однією з ключових тенденцій в освіті є використання дистанційного навчання та підготовки, що забезпечує гнучкість і доступність навчання незалежно від місця проживання чи інших обмежень. Зокрема, підготовка учнів до Державної підсумкової атестації (ДПА) вимагає особливої уваги та організаційних зусиль для забезпечення якісної підготовки учнів. Тому тема "Розробка та організація дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі" є актуальною та важливою для сучасних педагогів та учнів.

Метою даної кваліфікаційної роботи є розробка та організація ефективного процесу дистанційної підготовки учнів до ДПА з географії в 9 класі. Робота спрямована на створення системи навчальних матеріалів, платформ та методик, які допоможуть забезпечити якісну підготовку учнів, збільшити їх мотивацію та активність у навчальному процесі, а також покращити комунікацію між учителем та учнями у дистанційному середовищі.

Завдання:

Для досягнення поставленої мети, ця дипломна робота має наступні завдання:

1. Аналізувати теоретичні аспекти дистанційної освіти та її роль у сучасній освітній системі.
2. Вивчити особливості підготовки учнів до ДПА в 9 класі з географії.
3. Визначити плюси та мінуси дистанційної підготовки та їх вплив на процес навчання та підготовку до ДПА.
4. Дослідити використання інформаційних технологій у навчальному процесі та їх вплив на ефективність дистанційної підготовки.
5. Розробити та організувати систему дистанційної підготовки до ДПА з географії в 9 класі.

6. Встановити засоби комунікації між учителем та учнями для ефективної взаємодії та обміну досвідом у дистанційному форматі.

Об'єктом дослідження даної кваліфікаційної роботи є процес дистанційної підготовки учнів до ДПА з географії в 9 класі.

Предметом дослідження є розробка та організація системи дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії, включаючи вибір тем для вивчення, огляд доступних платформ, встановлення засобів комунікації та створення можливостей для взаємодії та обміну досвідом.

Методологічна основа. Під час написання даної роботи було використано різні методи дослідження, зокрема аналіз наукової літератури, педагогічні спостереження, опитування, аналіз результатів навчання та інших методів. Теоретична база включає роботи вітчизняних та зарубіжних дослідників з педагогіки, психології та інформаційних технологій.

Таким чином, дана дипломна робота присвячена розробці та організації дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії. Результати дослідження та розроблені рекомендації допоможуть покращити процес підготовки учнів та забезпечити їх якісну підготовку до ДПА у дистанційному форматі.

Структура кваліфікаційної роботи: робота складається з трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 35 найменувань, семи рисунків та п'яти таблиць.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

1.1. Дистанційна освіта та її роль у сучасній освітній системі

В сучасному світі, де технології займають все більш важливе місце, дистанційна освіта набуває все більшої популярності та стає важливою складовою сучасної освітньої системи. Вона відкриває нові можливості для навчання та набуття знань, проливаючи шлях учням до освіти незалежно від фізичної відстані та географічних обмежень. Дистанційна освіта визначається як процес навчання та набуття знань, який відбувається на відстані, без прямого фізичного контакту між викладачем та учнем.

Ця нова парадигма освіти використовує інформаційні технології для забезпечення доступу до знань незалежно від місця проживання, географічних обмежень та інших факторів. Завдяки дистанційній освіті учні можуть вчитися в зручному для них темпі та у відповідності до свого графіку. Вона сприяє гнучкості та самостійності учнів, дозволяючи їм визначати свої пріоритети та розпоряджатися своїм часом.

Однак, успішна дистанційна освіта вимагає належної підготовки та підтримки викладачів та учнів. Викладачі повинні бути компетентними у використанні інформаційних технологій та платформ для навчання, а також мати навички ефективної комунікації та взаємодії з учнями на відстані. Учні, з своєї сторони, повинні мати мотивацію, самодисципліну та вміння самостійно керувати своїм навчанням [1].

Однією з ключових ролей дистанційної освіти є забезпечення гнучкості та доступності навчання. Вона дає змогу учням вчитися віддалено, власним темпом і в зручний для них час. Це особливо важливо для учнів, які з різних причин не можуть регулярно відвідувати традиційні школи, наприклад, через географічну віддаленість, хвороби або індивідуальні потреби.

Дистанційна освіта розширює можливості доступу до освіти та дозволяє учням з різних регіонів або навіть країн отримати якісне навчання. Вона знижує бар'єри, пов'язані з фізичною відстанню та вартістю переїзду, і відкриває нові горизонти для участі в освітньому процесі.

Дистанційне навчання також сприяє індивідуалізації навчання. Учні можуть вибирати теми, які цікавлять їх найбільше, і гнучко планувати свої навчальні активності. Вони можуть використовувати різноманітні ресурси, включаючи відеолекції, інтерактивні завдання та онлайн-курси, для поглиблення своїх знань і вмінь.

Завдяки дистанційній освіті учні мають можливість розвивати цифрові компетенції та навички самостійної роботи. Вони вчаться використовувати різні інструменти та платформи, спілкуватися та співпрацювати в онлайн-середовищі, а також робити дослідження та аналізувати інформацію з різних джерел.

Окрім того, дистанційна освіта підтримує розвиток самодисципліни та організаційних навичок учнів. Вони вчаться планувати свій час, встановлювати пріоритети та самостійно контролювати свій навчальний прогрес. Ці вміння є цінними як у навчанні, так і в майбутньому житті учнів.

В цілому, дистанційна освіта відіграє важливу роль у сучасному освітньому середовищі, надаючи гнучкість, доступність та індивідуалізацію навчання. Вона сприяє розвитку цифрових компетенцій, самодисципліни та організаційних навичок учнів. Продуктивна взаємодія між викладачами та учнями, використання різноманітних платформ та інструментів допомагають забезпечити ефективну дистанційну підготовку до ДПА в 9 класі.

Дистанційна освіта також сприяє розширенню доступу до якісної освіти. Вона дозволяє учням мати доступ до навчальних ресурсів, експертів та викладачів з усього світу. Учні можуть вивчати нові предмети, брати участь у віртуальних класах, спілкуватися зі співробітниками освіти та іншими учнями з різних країн. Це

розширює їхні можливості та горизонти, сприяє культурному обміну та взаєморозумінню.

Дистанційна освіта допомагає зменшити географічні та соціальні бар'єри, забезпечуючи рівні умови доступу до якісної освіти для всіх учнів. Вона знижує залежність від місця проживання чи фізичної відстані до навчальних закладів. Учні можуть отримувати якісне навчання незалежно від свого місця проживання чи обмежень, що робить освіту більш рівноправною та інклюзивною.

Крім того, дистанційна освіта стимулює самостійність та саморозвиток учнів. Вона вимагає від них самодисципліни, організаційних навичок та вміння працювати незалежно. Учні вчаться планувати свій час, самостійно виконувати завдання та контролювати свій навчальний прогрес. Це навички, які є важливими в сучасному світі та корисними в майбутньому.

Таким чином, дистанційна освіта відкриває нові горизонти для учнів, надаючи доступ до якісної освіти та розширюючи їхні можливості навчання та розвитку. Вона сприяє культурному обміну та взаєморозумінню, допомагає знизити географічні та соціальні бар'єри. Одночасно, вона спонукає учнів до самостійності, самодисципліни та розвитку організаційних навичок. Дистанційна підготовка до ДПА в 9 класі стає ефективним та сучасним рішенням, яке відповідає потребам учнів у гнучкому та доступному навчанні.

Дистанційна освіта також викликає зміни в ролі вчителя та студента. Вчителі стають фасилітаторами навчання, які спрямовують процес навчання, сприяють взаємодії та мотивації учнів. Вони стежать за активністю учнів, сприяють їхньому самовиявленню та розвитку, а також надають необхідну підтримку та обратній зв'язок. Крім того, вчителі використовують інноваційні підходи та інструменти, такі як відеоконференції, електронні платформи та інтерактивні матеріали, щоб забезпечити ефективне навчання.

Студенти, у свою чергу, виявляють більшу самостійність, відповідальність та навички самоорганізації, оскільки вони вирішують багато питань самостійно та

управляють своїм навчанням. Вони мають можливість вибрати темп та послідовність навчання, пристосовувати матеріали до своїх потреб та інтересів. Крім того, студенти активно взаємодіють з вчителями та однокласниками через електронні комунікаційні засоби, обмінюються думками, розв'язують завдання та співпрацюють над проектами. Це розвиває їхні соціальні та комунікативні навички, сприяє взаємодії та колективному навчанню.

Таким чином, дистанційна освіта перетворює роль вчителя та студента, розширює їхні можливості та сприяє розвитку нових навичок і компетенцій. Вчителі стають підтримкою та наставниками, а студенти виявляють більшу самостійність та активність у своєму навчанні. Цей новий підхід до освіти дозволяє кожному учаснику процесу здобути якісну освіту, розвинути ключові навички та готуватися до майбутніх викликів у сучасному світі.

У підсумку, дистанційна освіта відіграє важливу роль у сучасній освітній системі. Вона забезпечує гнучкість, доступність та якість навчання, розширює можливості учнів та змінює традиційні ролі вчителя та студента. Дистанційна освіта стала відповіддю на потреби сучасного суспільства, де швидкий розвиток технологій та зміни у роботі та житті вимагають навичок самоорганізації, незалежного мислення та навчання на протязі життя.

Дистанційна освіта відкриває безліч можливостей для учнів навчатися у віддаленому режимі, отримувати якісне освітнє забезпечення та взаємодіяти зі спільнотою навчального процесу. Це дозволяє учням пристосовувати навчання до свого індивідуального ритму, інтересів та потреб, що сприяє їхньому особистісному розвитку та самореалізації. Крім того, дистанційна освіта розширює географічні межі навчання, дозволяючи учням з різних країн спілкуватися, обмінюватися думками та досвідом, що сприяє міжкультурному розумінню та розвитку глобальної спільноти.

Розробка та впровадження ефективних систем дистанційної освіти стають актуальним завданням сучасного освітнього простору. Постійний розвиток

технологій, впровадження інтерактивних платформ та інструментів, аналіз досвіду та впровадження передових практик допомагають створити сприятливі умови для якісного та ефективного навчання на відстані. При цьому важливо не лише забезпечити доступ до необхідних ресурсів та матеріалів, але й розвивати компетентності вчителів та студентів щодо використання сучасних технологій та інноваційних методів навчання [2].

Дистанційна освіта стала важливим і необхідним елементом освітнього процесу, але вона не замінює традиційний урок у класі, але доповнює його, дозволяючи учням розвиватися та навчатися у зручний для них спосіб. Цей підхід сприяє розвитку гнучких навчальних середовищ, адаптованих до індивідуальних потреб учнів та відповідаючих вимогам сучасного світу.

Дистанційна освіта, як один з головних трендів у сучасній освітній системі, вносить значний внесок у розвиток інноваційного підходу до навчання. Вона сприяє створенню нових можливостей для учнів і вчителів, розширюючи межі традиційного класного навчання.

Одним з переваг дистанційної освіти є індивідуалізація навчання. Кожен учень може вчитися власним темпом, звертаючи більше уваги на складні теми або повторюючи матеріал, який здається йому складним. Завдяки використанню різноманітних навчальних ресурсів, учні можуть зосередитися на своїх індивідуальних потребах та стилях навчання.

Крім того, дистанційна освіта сприяє розвитку цифрових навичок учнів. Учасники навчального процесу мають можливість використовувати різні інтерактивні технології, веб-інструменти та програми для навчання. Це розвиває їхню комп'ютерну грамотність, навички роботи з онлайн-ресурсами та сприяє формуванню цифрової грамотності, яка є необхідною у сучасному світі.

Значну роль у дистанційній освіті відіграє також соціальна взаємодія. Інтерактивні платформи та веб-конференції забезпечують можливість спілкування та обміну досвідом між учнями та вчителями незалежно від їхнього місцезнаходження.

Це стимулює колективне навчання, сприяє обміну ідеями та виробленню нових підходів до вивчення матеріалу.

Нарешті, дистанційна освіта відкриває можливості для здобуття освіти з великої кількості дисциплін та спеціалізацій, навіть якщо школа не пропонує конкретний предмет. Учні можуть мати доступ до викладачів та курсів з усього світу, розширюючи свої знання та горизонти.

Таким чином, дистанційна освіта виконує важливу роль у сучасній освітній системі, сприяючи індивідуалізації навчання, розвитку цифрових навичок, соціальній взаємодії та доступності широкого спектру навчальних ресурсів. За рахунок поєднання традиційних підходів та інноваційних технологій, дистанційна освіта стає потужним інструментом у підготовці учнів до майбутніх викликів і може значно покращити якість освіти.

Дистанційна освіта також відіграє важливу роль у розвитку самостійності та самоорганізації учнів. Учні, які займаються дистанційно, мають можливість самостійно планувати свій навчальний розклад, виконувати завдання за власним графіком та самостійно контролювати свій прогрес. Це сприяє розвитку важливих навичок самодисципліни, самоконтролю та вміння організовувати свій час.

Однією з вагомих переваг дистанційної освіти є також доступність. Вона забезпечує можливість отримання якісної освіти незалежно від географічного розташування учнів. Учні з віддалених регіонів або тих, хто має обмежені можливості для стаціонарного навчання, можуть отримати якісну освіту та підготовку до ДПА завдяки дистанційному навчанню.

Не можна також забувати про вплив технологій на розвиток освіти. Використання інформаційно-комунікаційних технологій та інтерактивних платформ стимулює активність учнів та сприяє залученню їх до процесу навчання. Візуалізація матеріалу, використання мультимедійних ресурсів та інтерактивних завдань зробили навчання цікавим та змістовним для учнів.

Однак, варто відмітити, що дистанційна освіта також має свої виклики. Вона вимагає від учнів самодисципліни, вміння працювати самостійно та організувати свої навчальні зусилля. Також важливо забезпечити доступ до необхідних ресурсів та технічних засобів усім учням, щоб ніхто не відчував обмежень у можливостях отримати якісну освіту.

Рис. 1.1. «Проблеми та переваги дистанційного навчання» [3]

У підсумку, дистанційна освіта виконує важливу роль у сучасній освітній системі, забезпечуючи гнучкість, доступність та розширені можливості для навчання учнів. Це інноваційний підхід, який дозволяє підготувати учнів до ДПА та забезпечити їхній успіх у навчанні, використовуючи сучасні технології та методики навчання.

1.2. Особливості підготовки до ДПА

Особливості підготовки до Державної підсумкової атестації (ДПА) в 9 класі в контексті дистанційної освіти мають свої специфічні аспекти. У цьому розділі розглянемо деякі з них.

1. Організація самостійної роботи: Однією з ключових особливостей підготовки до ДПА є необхідність в організації самостійної роботи учнів. Дистанційна форма навчання вимагає від учнів вміння самостійно планувати час, організовувати свої навчальні зусилля та стежити за прогресом. Вчителі повинні створити структуровану систему завдань та розклад, які будуть сприяти ефективній самостійній підготовці учнів до ДПА.

2. Використання електронних ресурсів: Дистанційна підготовка до ДПА включає активне використання електронних ресурсів, які забезпечують доступ до навчальних матеріалів, вправ, тестів та інших додаткових матеріалів. Учні мають можливість вивчати матеріал в зручний для них час та темп, повторювати складні теми та проводити самостійні дослідження. Вчителі можуть рекомендувати конкретні електронні ресурси та навчальні платформи, які допоможуть учням ефективно готуватися до ДПА.

3. Організація віртуальних зустрічей та консультацій: Важливою частиною підготовки до ДПА є можливість спілкування та отримання підтримки вчителів. Використання відеоконференційних інструментів дозволяє організувати віртуальні зустрічі, де учні можуть задавати питання, отримувати пояснення, а також отримувати індивідуальні консультації вчителів. Це створює можливість для учнів отримати необхідну підтримку та додаткову інформацію щодо підготовки до ДПА.

4. Практичні завдання та тести: Одним з ключових елементів ДПА є виконання практичних завдань та тестування. У дистанційній підготовці до ДПА важливо забезпечити учням можливість виконувати практичні завдання, які дозволять їм продемонструвати свої знання та навички. Також використання онлайн-тестів та самоперевірок допоможе учням перевірити свої знання та виявити слабкі місця, що потребують додаткової уваги.

Враховуючи особливості підготовки до ДПА, вчителі мають важливу відповідальність створити ефективну та добре організовану систему дистанційної підготовки, яка не лише враховує індивідуальні потреби учнів, але й сприяє їхньому

активному залученню до навчання та максимально підвищує їхні шанси на успішне проходження ДПА.

Для досягнення цієї мети, вчителям слід забезпечити доступ до необхідних навчальних матеріалів та ресурсів, організувати систему планування та відстеження прогресу учнів, а також використовувати різноманітні методи інтерактивного навчання. Застосування технологій, таких як відеоконференції, веб-семінари, електронні платформи для завдань і зворотного зв'язку, може значно покращити якість дистанційного навчання та сприяти більш ефективній підготовці до ДПА.

Додаткова інформація щодо особливостей підготовки до Державної підсумкової атестації (ДПА) в 9 класі в контексті дистанційної освіти включає наступні аспекти:

5. Індивідуальний підхід до учнів: Один з переваг дистанційної підготовки полягає у можливості забезпечити індивідуальний підхід до кожного учня. Вчителі можуть адаптувати навчальний матеріал та завдання відповідно до потреб та рівня підготовки кожного учня. Це дозволяє забезпечити ефективну навчальну діяльність та максимально враховувати потенціал кожного учня у підготовці до ДПА.

6. Задіяння батьків та опікуна: Дистанційна підготовка до ДПА вимагає активної участі батьків та опікунів у навчальному процесі. Вони можуть бути включені в процес моніторингу, спілкування з вчителями та підтримки учнів. Батьківська підтримка є важливим елементом успіху учнів під час підготовки до ДПА, і дистанційна форма навчання надає можливість батькам бути більш активно задіяними у навчальному процесі.

7. Мотивація та самодисципліна: У дистанційній підготовці до ДПА особливо важливою стає мотивація учнів та їхня здатність до самодисципліни. Відсутність фізичної присутності в класі може призвести до відчуття віддаленості та відсутності контролю. Тому вчителі повинні стимулювати учнів до активної участі, використовуючи різноманітні методи мотивації та нагородження. Водночас, учні

повинні розвивати самодисципліну, планування часу та самоконтроль, щоб ефективно впоратися з навчальними завданнями.

Ці аспекти доповнюють розуміння особливостей підготовки до ДПА в контексті дистанційної освіти. Врахування цих факторів допоможе вчителям та учням успішно організувати процес навчання та підготовки до ДПА, забезпечити високу якість освіти та досягнення поставлених цілей [4].

Рис. 1.2. Особливості підготовки до ДПА

1.3. Плюси та мінуси дистанційної підготовки

Плюси дистанційної підготовки до ДПА [5]:

1. Гнучкість у навчанні: Дистанційна підготовка дозволяє учням самостійно обирати час та місце навчання. Вони можуть працювати в комфортному для них темпі і зручному графіку, враховуючи індивідуальні потреби та обставини.

2. Використання технологій: Дистанційна підготовка використовує різноманітні інформаційні та комунікаційні технології, такі як відеоконференції, електронні платформи, віртуальні класи тощо. Це дозволяє учням отримувати доступ до розширеного навчального матеріалу, взаємодіяти з учителем та співробітниками, обмінюватися досвідом та отримувати зворотний зв'язок.

3. Збереження часу та витрат: Дистанційна підготовка усуває потребу у фізичному переміщенні до навчального закладу. Учні можуть ефективно використовувати свій час, уникати зайвих витрат на дорогу, харчування, транспорт тощо.

Мінуси дистанційної підготовки до ДПА [6]:

1. Відсутність безпосереднього контакту: Учні можуть відчувати відсутність безпосереднього спілкування з учителем та однокласниками. Відсутність невербального сприйняття та неможливість миттєво отримати пояснення можуть створювати певні труднощі в процесі навчання.

2. Самодисципліна та мотивація: Дистанційна підготовка вимагає високого рівня самодисципліни та самомотивації. Учні повинні бути самостійними та відповідальними, щоб вчасно виконувати завдання та триматися графіка навчання.

3. Обмеженість взаємодії: Учні можуть відчувати обмеженість у взаємодії з учителем та однокласниками. Відсутність безпосереднього спілкування може ускладнювати процес обговорення матеріалу, задавання запитань та отримання зворотного зв'язку.

Важливо зрозуміти, що плюси та мінуси дистанційної підготовки до ДПА можуть бути індивідуальними для кожного учня. Деякі учні можуть бути більш успішними та зручно відчувати дистанційне навчання, тоді як іншим можуть бути потрібні більше підтримки та структури.

Плюси та мінуси дистанційної підготовки

	Плюси дистанційної підготовки	Мінуси дистанційної підготовки
Гнучкість у навчанні	Учні можуть навчатись у зручний час та місце	Відсутність безпосереднього контакту
Використання технологій	Використання інноваційних технологій та інтерактивних засобів	Відчуття відсутності безпосереднього спілкування
Збереження часу та витрат	Уникнення витрат на дорогу та затрати на пересування	Вимагає високої самодисципліни та самомотивації
Незалежність в навчанні	Учні можуть працювати у власному темпі та створювати власний графік	Обмежена взаємодія та соціальне спілкування
Доступ до розширеного матеріалу	Можливість отримання широкого спектру навчального матеріалу	Відсутність миттєвого отримання пояснень та зворотного зв'язку

1.4. Використання інформаційних технологій у навчальному процесі

Використання інформаційних технологій у навчальному процесі стає все більш поширеним та важливим аспектом освіти. Технології, такі як комп'ютери, програмне забезпечення, мобільні пристрої, Інтернет, відео- та аудіоматеріали, веб-платформи та інші засоби, надають широкі можливості для покращення якості навчання та залучення учнів до активної навчальної діяльності.

Однією з основних переваг використання інформаційних технологій є доступ до безлічі навчальних ресурсів та матеріалів, які допомагають учням більш ефективно засвоювати навчальний матеріал. Веб-сайти, електронні підручники, відеолекції, інтерактивні вправи та завдання - все це розширює можливості для детального вивчення предмету та самостійного опрацювання матеріалу. Учні можуть використовувати різноманітні додаткові матеріали, які доповнюють та узгоджуються

зі змістом програми навчання, що дозволяє поглибити розуміння теми та розвинути критичне мислення.

Завдяки інтерактивним технологіям учні мають можливість активно взаємодіяти з навчальним матеріалом, проводити експерименти та дослідження в віртуальному середовищі, спостерігати за процесами, які у реальності були б складніше доступні. Це стимулює їхню активність, підвищує зацікавленість та мотивацію до навчання. Багато з цих інтерактивних ресурсів пропонують різні рівні складності, що дозволяє учням обирати оптимальний для них рівень виклику та забезпечує індивідуалізацію навчання.

Крім того, використання інформаційних технологій дозволяє вчителям створювати інтерактивні та диференційовані завдання, які враховують індивідуальні потреби та особливості учнів. Вони можуть використовувати цифрові інструменти для перевірки знань, збору даних про прогрес учнів, аналізу результатів та надання зворотного зв'язку. Це дозволяє забезпечити персоналізований підхід до кожного учня, сприяє їхньому індивідуальному розвитку та досягненню кращих результатів.

Інформаційні технології також сприяють збагаченню навчального процесу за рахунок інтерактивних елементів. Вони дозволяють створювати віртуальні лабораторії, симуляції та ігрові завдання, які сприяють більш активному залученню учнів до навчання. Використання мультимедійних матеріалів, аудіо- та відеозаписів, дозволяє наочно демонструвати складні процеси та явища, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу та розумінню його змісту.

Одним з важливих аспектів використання інформаційних технологій є забезпечення зручності та комфорту для учнів. Онлайн-платформи, дистанційні системи управління навчанням, електронні документи та засоби комунікації дозволяють учням отримувати доступ до навчальних матеріалів, здійснювати завдання та спілкуватися з вчителем та однокласниками з будь-якого місця та у зручний для них час. Це особливо важливо для учнів, які не мають можливості фізично присутніх на заняттях або перебувають в дистанційному навчанні [7].

Проте, наряду з плюсами, існують і деякі виклики та мінуси використання інформаційних технологій у навчальному процесі. Наприклад, необхідно мати доступ до необхідних технічних засобів та Інтернету, що може бути обмеженим для деяких учнів. Крім того, використання технологій вимагає від учнів вміння самостійно орієнтуватися в цифровому середовищі, що може бути складним для деяких користувачів.

У цілому, використання інформаційних технологій у навчальному процесі має значний потенціал для покращення якості освіти та залучення учнів до активної навчальної діяльності. Проте, важливо забезпечити належне навчання та підтримку учнів у використанні технологій, а також забезпечити рівноправний доступ до них для всіх учнів.

Ще одним важливим аспектом використання інформаційних технологій у навчальному процесі є можливість індивідуалізації навчання. Інформаційні технології дозволяють створювати персоналізовані навчальні матеріали, завдяки чому учні можуть вчитися у своєму власному темпі та відповідно до своїх індивідуальних потреб. Адаптивні програми та системи можуть автоматично адаптувати навчальний матеріал до рівня знань та потреб учнів, надаючи додаткові завдання або пояснення тих аспектів, які потребують більшої уваги.

Крім того, інформаційні технології сприяють розвитку навичок цифрової грамотності. Учні, які використовують технології у навчанні, отримують навички пошуку, оцінки та використання інформації, а також розвивають уміння працювати з різними цифровими інструментами. Це важливі навички в сучасному інформаційному суспільстві, які допоможуть учням стати більш конкурентоспроможними на ринку праці та в суспільстві загалом.

Необхідно також враховувати етичні та безпекові аспекти використання інформаційних технологій. Учні повинні бути свідомі правил етичної поведінки в Інтернеті, дотримуватися авторських прав та захищати свою приватність під час

використання технологій. Вчителі та батьки мають відігравати активну роль у навчанні учнів цифровій безпеці та формуванні етичних норм в інтернет-середовищі.

Дотримання етичних принципів у використанні інформаційних технологій має велике значення. Учні повинні бути свідомі того, що їхні дії в Інтернеті мають наслідки і можуть вплинути на інших людей. Вони повинні розуміти необхідність поваги до авторських прав та уникаючи плагіату. Крім того, учні повинні бути обережними та захищати свою приватність, не розголошуючи особисту інформацію та не вступаючи в небезпечні ситуації [8].

Вчителі та батьки відіграють важливу роль у навчанні учнів етичним аспектам використання інформаційних технологій. Вони повинні навчати учнів дотримуватися правил безпеки в Інтернеті, уникаючи шкідливих та неприпустимих вчинків. Також вони мають підтримувати дітей у розвитку етичних норм, навчати їх розуміти важливість поваги до інших, відповідальності та толерантності у віртуальному середовищі.

Забезпечення безпеки та етичного використання інформаційних технологій є спільним завданням учнів, вчителів та батьків. Це вимагає постійного навчання та обговорення цих питань, розуміння потенційних небезпек та пошуків шляхів покращення безпекових стандартів. Тільки відповідальне та етичне використання інформаційних технологій може забезпечити позитивний вплив цих технологій на освіту та суспільство в цілому.

Узагалі, використання інформаційних технологій у навчальному процесі дозволяє розширити можливості навчання та зробити його більш цікавим та доступним для учнів. Відповідне використання технологій сприяє покращенню якості освіти, розвитку ключових навичок та підготовці учнів до сучасного цифрового світу.

Поміж інших переваг використання інформаційних технологій у навчальному процесі є можливість доступу до великого обсягу навчальних ресурсів та матеріалів. Інтернет надає безмежний доступ до онлайн-бібліотек, електронних підручників,

відеоуроків, інтерактивних вправ та інших цифрових ресурсів. Це розширює горизонти навчання та дозволяє учням мати доступ до актуальної та розширеної інформації.

Ще однією перевагою використання інформаційних технологій є можливість розробки інтерактивних навчальних матеріалів та використання ігрових елементів у навчанні. Інтерактивність та ігровий підхід стимулюють учнів до більш активної участі, залучають їх у процес навчання та сприяють засвоєнню матеріалу з більшим задоволенням. Використання цифрових ігор, симуляцій та віртуальних лабораторій дозволяє учням експериментувати, спостерігати за явищами та здійснювати власні відкриття.

Це дозволяє створити унікальні інтерактивні дослідження та вправи, які адаптовані до індивідуальних потреб та рівня знань кожного учня. Використання ігрових елементів, таких як головоломки, квести, рольові ігри, сприяє активізації мислення, розвитку творчості та проблемного мислення учнів.

Крім того, інтерактивність та ігровий підхід допомагають зберегти увагу учнів і зробити навчання цікавішим та захоплюючим. Вони можуть брати участь у віртуальних екскурсіях, взаємодіяти з віртуальними персонажами, розв'язувати завдання та отримувати миттєвий зворотний зв'язок, що сприяє активному залученню до процесу навчання.

Таким чином, використання інформаційних технологій у навчальному процесі надає учням можливість взаємодіяти з матеріалом за допомогою інтерактивних навчальних ресурсів та ігрових елементів. Це сприяє кращому засвоєнню матеріалу, розвитку творчих та аналітичних навичок, а також забезпечує зацікавленість та мотивацію учнів у процесі навчання.

Завдяки інформаційним технологіям також можливо забезпечити більшу взаємодію та співпрацю між учнями. Вони можуть працювати над проектами та завданнями в групах, спільно обговорювати та вирішувати проблеми, обмінюватись ідеями та досвідом. Це сприяє розвитку комунікативних навичок, критичного

мислення та співпраці, що є важливими компетенціями для майбутнього успіху учнів.

Варто також зазначити, що використання інформаційних технологій у навчальному процесі підвищує мотивацію учнів до навчання. Інтерактивність, візуалізація та цікавість, що супроводжує використання технологій, роблять процес навчання цікавішим та залучаючим. Використання відеоуроків, вебінарів, електронних тестів та інших інтерактивних інструментів дозволяє перетворити навчання на захоплюючу пригоду, що спонукає учнів до активності та самостійного дослідження.

Загалом, використання інформаційних технологій у навчальному процесі має безліч переваг, починаючи від розширення доступу до знань та навчальних ресурсів, до стимулювання активності, взаємодії та творчості учнів. Це інструмент, який активно перетворює сучасну освіту, забезпечуючи більш ефективне та захопливе навчання.

Однією з головних переваг використання інформаційних технологій є можливість індивідуалізації навчання. Завдяки різноманітним навчальним платформам та програмним забезпеченням, учні можуть працювати у власному темпі та відповідно до своїх потреб. Оптимізація навчального процесу для кожного учня допомагає досягти більшого рівня розуміння та засвоєння матеріалу.

Крім того, використання інформаційних технологій сприяє розвитку критичного мислення та проблемного підходу до навчання. Учні отримують можливість шукати, оцінювати та аналізувати інформацію з різних джерел, розвиваючи навички критичного мислення. Вони можуть розв'язувати складні завдання, ставити питання та шукати рішення, що сприяє їхньому розвитку як самостійних думок.

Застосування інформаційних технологій також допомагає створювати більш інтерактивну та залучаючу навчальну атмосферу. Відеолекції, віртуальні екскурсії, онлайн-дискусії та спільна робота над проектами дозволяють учням активно

взаємодіяти, спілкуватися та співпрацювати, незалежно від свого місцезнаходження. Це сприяє розвитку комунікативних навичок та підвищує мотивацію учнів до навчання.

Отже, використання інформаційних технологій в навчальному процесі має багато переваг, сприяє індивідуалізації навчання, розвитку критичного мислення та комунікативних навичок учнів. Це відкриває нові можливості для більш ефективного та цікавого навчання, адаптуючись до вимог сучасного освітнього середовища.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО ДПА

2.1. Обрання основних тем для вивчення

Обрання основних тем для вивчення в рамках спеціалізації "Географія" є важливим етапом підготовки до державної підсумкової атестації (ДПА) у 9 класі. Географія як предмет надає учням можливість розуміти світ, його географічну структуру, взаємозв'язки та вплив на людину та природу. Під час обрання основних тем для вивчення слід враховувати ключові аспекти географії та їх значення для формування компетентностей учнів.

Перш за все, важливо вибрати теми, які охоплюють основні географічні регіони світу. Це можуть бути континенти, країни чи регіони, які мають велике географічне, соціальне та культурне значення. Наприклад, теми про Азію, Європу, Північну Америку або регіони з особливою географічною специфікою, такі як Африка пустель або Антарктида. Вивчення цих тем дозволить учням отримати широкий огляд різних географічних зон та їх особливостей.

При виборі теми про Азію, можна дослідити різноманітність її країв, від найбільших країн, таких як Китай та Індія, до менших держав, які мають свою унікальну культуру та географію. Вивчення різних аспектів, таких як гірські системи, річки, кліматичні умови та населення, дозволить учням отримати глибше розуміння про цей регіон [9].

Тема Європи надасть учням можливість вивчити географію країн Європейського Союзу, розглянути політичну та економічну єдність регіону та роль, яку він відіграє на світовій арені. Також можна дослідити географічне положення, природні ресурси та культурну спадщину Європи.

Північна Америка є ще однією захоплюючою темою, де учні можуть ознайомитися з географією та історією Сполучених Штатів та Канади, а також

дослідити унікальність Мексики та Карибського басейну. Зглибивши знання про географію цього регіону, учні зможуть розуміти вплив географічних факторів на економіку, культуру та політику регіону [10].

Окрім того, дослідження особливих географічних зон, таких як Африка пустель або Антарктида, надасть учням унікальну можливість досліджувати екстремальні географічні умови та вивчити адаптацію живих організмів до них. Учням буде надано можливість ознайомитися з унікальними рельєфами, кліматичними особливостями та різноманітністю флори та фауни цих регіонів.

Таким чином, вибір тем, які охоплюють основні географічні регіони світу, надасть учням можливість здобути глибше розуміння про різноманітність та важливість географії у сучасному світі. Вивчення цих тем сприятиме розвитку географічного мислення, культурної свідомості та глобальної освіченості.

Другим важливим аспектом є вибір тем, пов'язаних з глобальними проблемами та викликами, з якими сучасний світ зіштовхується. Наприклад, теми про зміни клімату, екологічні проблеми, урбанізацію, енергетичну безпеку тощо. Ці теми допоможуть учням розуміти складні глобальні процеси, їх причини та наслідки, а також сприятимуть розвитку екологічної свідомості та глобальної громадянської відповідальності [11].

Один з ключових аспектів - вивчення тем, пов'язаних зі змінами клімату. Учні можуть досліджувати головні фактори, які призводять до глобального потепління, такі як парникові гази, дефорестація та використання вуглеводнів. Вони також можуть вивчати наслідки цих змін для екосистем, людського здоров'я та економіки, а також шукати способи зменшення впливу на зміни клімату.

Теми, пов'язані з екологічними проблемами, також важливі для глибокого розуміння викликів, з якими ми стикаємося. Учні можуть вивчати проблеми забруднення повітря, води та ґрунту, викопних видобувань ресурсів та знищення біорізноманіття. Розуміння цих проблем допоможе учням усвідомити важливість

збереження навколишнього середовища та прийняття екологічно відповідальних рішень.

Урбанізація - ще одна важлива тема, оскільки все більше людей переходять до життя в містах. Учні можуть досліджувати вплив швидкого росту міського населення на інфраструктуру, житлові умови, екологію та соціальні проблеми. Розуміння цих аспектів допоможе учням здобути інсайти щодо сталого розвитку міст та створення комфортних середовищ для проживання [12].

Теми енергетичної безпеки також займають важливе місце у сучасному світі. Учні можуть досліджувати різні джерела енергії, їх переваги та недоліки, а також проблеми, пов'язані з постачанням та використанням енергії. Розуміння альтернативних джерел енергії та ефективного використання ресурсів допоможе учням зрозуміти важливість сталого розвитку та енергоефективності.

Загалом, вибір тем, пов'язаних з глобальними проблемами та викликами, дозволить учням розширити свої знання, розвивати критичне мислення та глобальну свідомість. Вони будуть здатні розуміти та аналізувати складні глобальні процеси, виявляти залежності та шукати інноваційні рішення для сталого розвитку нашої планети.

Також слід враховувати актуальність тем для учнів і їх пов'язаність з практичними ситуаціями та життєвими реаліями. Наприклад, теми про туризм, розвиток міст, економічну географію або проблеми регіонального розвитку. Ці теми дозволять учням зрозуміти важливі аспекти географії у контексті сучасного суспільства та їх вплив на їх власне життя та майбутню професійну діяльність.

При обранні основних тем для вивчення також важливо враховувати інтереси та потреби учнів. Це може бути зв'язано з їх особистими інтересами, попередніми знаннями чи майбутніми кар'єрними орієнтаціями. Наприклад, якщо деякі учні виявляють інтерес до географії природних ресурсів, то теми про надрощляхетні ресурси або розробку енергетичних джерел можуть бути цікавими для них [13].

Загалом, обрання основних тем для вивчення має бути збалансованим, розширювати географічні знання учнів, сприяти розвитку їхньої глобальної свідомості та формуванню важливих компетентностей.

Під час обрання основних тем для вивчення географії в рамках підготовки до ДПА, важливо враховувати конкретні аспекти і підтеми, які допоможуть учням отримати глибше розуміння географічних процесів і явищ. Нижче наведено декілька прикладів основних тем для вивчення в географії [14]:

1. Клімат і погода:
 - Вивчення кліматичних зон і поясів.
 - Аналіз погодних явищ, таких як циклони, антициклони, торнадо.
 - Вплив клімату на сільське господарство і людську діяльність.
2. Населення та демографічні процеси:
 - Аналіз розподілу населення по світу.
 - Вивчення демографічних показників, таких як народжуваність, смертність, міграція.
 - Вплив демографічних змін на соціально-економічний розвиток регіонів.
3. Географія ресурсів:
 - Вивчення природних ресурсів, таких як вода, ліси, мінерали.
 - Аналіз проблем використання та охорони ресурсів.
 - Роль географії у розробці екологічно стійких стратегій використання ресурсів.
4. Транспорт та зв'язок:
 - Вивчення транспортних систем і їх роль у розвитку регіонів.
 - Аналіз транспортних коридорів і мереж зв'язку.
 - Вплив транспорту на економічний розвиток та глобальну торгівлю.
5. Економічна географія:
 - Дослідження регіональних розбіжностей у розвитку економіки.
 - Аналіз промислових та сільськогосподарських секторів різних регіонів.

- Вплив глобалізації на економіку та географічну структуру виробництва.

Рис. 2.1. Основні теми для вивчення в географії

2.2. Огляд доступних платформ та їх характеристики

Під час організації дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі, важливо вибрати підходящу платформу, яка надасть зручні і ефективні інструменти для навчання та спілкування між учителем та учнями.

Одним з головних критеріїв вибору платформи є її надійність та доступність. Платформа повинна бути стабільною та працездатною, забезпечуючи надійне з'єднання між учасниками процесу навчання. Важливо також, щоб платформа була доступною для усіх учасників, з урахуванням їх технічних можливостей та доступу до Інтернету.

Наявність різноманітних інструментів для навчання є ще одним важливим аспектом. Платформа повинна підтримувати можливість завантаження навчальних матеріалів, відеолекцій, тестів та завдань. Також важливо мати можливість проводити онлайн-дискусії, чати або відеоконференції, що сприятиме активній взаємодії між учителем та учнями.

Функціональність та зручність інтерфейсу також мають велике значення. Платформа повинна бути легкою у використанні, зрозумілою для учнів та вчителів. Інтуїтивний дизайн та логіка розміщення елементів допоможуть максимально ефективно використовувати платформу для навчання та спілкування [15].

Загалом, вибір підходящої платформи для дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі визначить успішність навчального процесу та задоволення учасників. Правильно обрана платформа забезпечить зручні і ефективні умови для навчання та спілкування, допомагаючи учням досягти кращих результатів та підготуватися до ДПА. Нижче наведено огляд декількох доступних платформ для дистанційної підготовки та їх характеристики [16]:

1. Google Classroom:

- Це безкоштовна платформа, розроблена Google, яка дозволяє вчителям створювати віртуальні класні кімнати та надавати завдання, матеріали і тести.
- Має зручний інтерфейс, який спрощує організацію і контроль навчального процесу.
- Забезпечує можливість взаємодії між учителем і учнями через коментарі, форуми та спільне редагування документів.

2. Microsoft Teams:

- Це платформа, розроблена Microsoft, яка комбінує можливості відеоконференцій, чату, спільного доступу до файлів та інших інструментів для співпраці.
- Дозволяє проводити відеоуроки, обмінюватися матеріалами і завданнями, а також спілкуватися у реальному часі.

3. Moodle:

- Це популярна платформа у сфері дистанційного навчання, яка надає широкі можливості для створення онлайн-курсів, завдань, тестів та форумів.
- Має гнучкий інтерфейс і широкий набір інструментів для організації навчання, моніторингу прогресу та спілкування.

4. Zoom:

- Це відеоконференційна платформа, яка забезпечує можливість проводити віртуальні уроки, зустрічі та дискусії в режимі реального часу.
- Дозволяє ділитися екраном, використовувати інтерактивні дошки, записувати заняття та зберігати їх для подальшого перегляду.

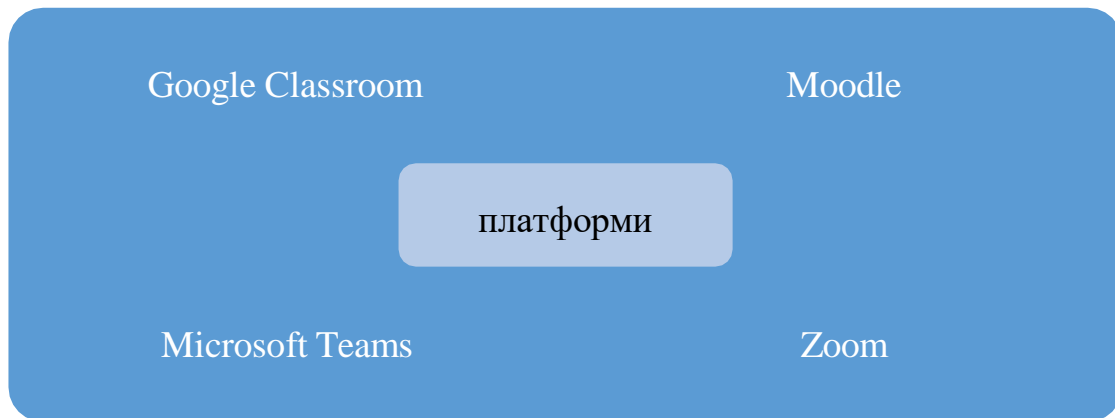

Рис. 2.2. Різновиди платформ для дистанційної підготовки

Кожна з цих платформ має свої переваги та особливості, тому вибір конкретної платформи повинен базуватися на потребах учителя та учнів, технічних можливостях, доступності та зручності використання.

Нижче наведена таблиця, яка порівнює переваги та недоліки чотирьох платформ: Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle і Zoom.

Табл. 2.1

Переваги та недоліки платформ: Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle і Zoom

Платформа	Переваги	Недоліки
Google Classroom	- Легка налаштовується та використовується	- Обмежені можливості в спільному редагуванні документів - Відсутність вбудованих інструментів для відеоконференцій

Продовження табл. 2.1

Microsoft Teams	- Інтеграція з іншими програмами Microsoft, такими як Word, Excel, PowerPoint	- Вимагає встановлення додаткового програмного забезпечення
Moodle	- Гнучка система управління навчанням	- Вимагає додаткового розгортання та налаштування на сервері - Високі технічні вимоги до сервера
Zoom	- Висока якість відео та аудіо під час відеоконференцій	- Обмежені можливості в організації навчального матеріалу - Потребує додаткову оплату за деякі функції

2.3. Встановлення засобів комунікації між учителем та учнями

Встановлення засобів комунікації між учителем та учнями є ключовим аспектом організації дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі. Ефективна комунікація відіграє важливу роль у забезпеченні якісного навчального процесу та досягненні навчальних цілей. Це створює зв'язок між учителем та учнями, сприяє обміну інформацією, вирішенню питань та підтримці взаєморозуміння [17].

Для успішної комунікації необхідно вибрати засоби, які найкраще відповідають потребам учнів та вчителя. Один із найпоширеніших засобів є електронна пошта, яка дозволяє взаємодіяти за допомогою текстових повідомлень та передавати документи. Також важливою є можливість проведення відеоконференцій або онлайн-зустрічей, які дозволяють більш особисто спілкуватися та вирішувати питання в режимі реального часу.

Крім того, платформи для спільної роботи та обміну матеріалами, такі як віртуальні дошки або спеціальні програми для колективного редагування документів, можуть значно полегшити комунікацію та спільну роботу над завданнями.

Важливим аспектом ефективної комунікації є також вміння слухати та відповідати на запитання учнів, а також надавати конструктивну зворотну зв'язок. Вчителі повинні створити сприятливу атмосферу для відкритого спілкування, де кожен учень відчувається комфортно задавати питання та висловлювати свої думки.

Одним з найпоширеніших засобів комунікації є електронна пошта. Вона надає можливість взаємодії між учителем та учнем через обмін листами, завданнями, матеріалами та зворотнім зв'язком. Електронна пошта є зручним і простим засобом комунікації, який дозволяє створювати документальний архів спілкування.

Додатковим засобом комунікації може бути використання спеціалізованих платформ, таких як Google Classroom, Microsoft Teams або Moodle. Ці платформи надають можливість вчителю та учням обмінюватися повідомленнями, завданнями, коментарями та документами. Вони дозволяють створювати спільні чати, форуми або обговорювати матеріали в коментарях до завдань.

Крім того, важливо використовувати відеоконференції для спілкування "лицем до лица" між учителем та учнями. Популярними платформами для відеоконференцій є Zoom, Microsoft Teams, Google Meet тощо. Вони дозволяють проводити живі уроки, взаємодіяти у режимі реального часу, задавати питання, відповідати на них та проводити обговорення з учнями [18].

Поміж інших засобів комунікації також можна використовувати мобільні додатки для обміну повідомленнями, соціальні мережі або віртуальні дошки для спільного створення матеріалів та обговорення.

Важливо забезпечити доступність та зручність засобів комунікації для всіх учасників навчального процесу. Вони повинні бути легкими у використанні, інтуїтивно зрозумілими та доступними з різних пристроїв, таких як комп'ютери, планшети або смартфони.

Крім основних засобів комунікації, важливо враховувати індивідуальні потреби та переваги учнів. Деякі учні можуть відчувати більшу комфортність у використанні одного засобу комунікації над іншим. Наприклад, деякі учні можуть

відчувати сорому чи необхідність у більш приватному спілкуванні з учителем та бажати використовувати приватні повідомлення, тоді як інші можуть бути більш активними в публічних форумах або обговореннях.

Також, важливо встановити регулярні графіки та часові рамки для комунікації, щоб учні мали змогу зорієнтуватись та планувати свій час. Це може включати розклад відеоконференцій, час, коли вчителі доступні для відповідей на запитання чи обговорення матеріалів, а також строків, до яких учні повинні виконати та надіслати завдання.

Необхідно також враховувати індивідуальні особливості учнів, такі як рівень вмінь та знань у використанні технологій. Деяким учням може знадобитись додаткова підтримка та навчання щодо використання певних засобів комунікації, тому вчителі повинні бути готові надавати допомогу та інструкції.

Крім того, важливо створити стимулююче середовище для комунікації, де учні почуваються заохоченими та мають можливість активно брати участь у дискусіях. Це можна досягти шляхом створення цікавих завдань, пропонування можливостей для співпраці та обміну думками, а також похвали та визнання досягнень учнів у процесі комунікації.

Загалом, встановлення ефективних засобів комунікації між учителем та учнями є ключовим аспектом організації дистанційної підготовки до ДПА. Це допомагає забезпечити ефективну взаємодію, підтримку та навчання учнів, що сприяє їх успішній підготовці до екзамену.

Крім основних засобів комунікації, важливо використовувати різноманітні формати інтерактивності, які сприяють активному залученню учнів. Наприклад, можна використовувати вебінари, де учні мають можливість взаємодіяти з учителем у реальному часі, задавати питання, обговорювати теми та спільно вирішувати завдання. Вебінари також дозволяють вчителю надати учням додаткові пояснення та демонстрацію матеріалу, що сприяє кращому розумінню та запам'ятовуванню.

До того ж, можна використовувати інтерактивні вправи та тестування. Це дозволяє учням активно взаємодіяти з навчальним матеріалом, перевіряти свої знання та отримувати негайний зворотний зв'язок. Такі формати інтерактивності стимулюють учнів до більш активної участі та сприяють глибшому засвоєнню навчального матеріалу.

Окрім цього, важливо використовувати колективну роботу та проектні завдання. Спільне вирішення завдань, дослідження та створення проектів залучають учнів до активного творчого процесу, сприяють розвитку комунікаційних та колективних навичок.

Такі різноманітні формати інтерактивності в дистанційному навчанні створюють розмаїття можливостей для взаємодії між вчителем та учнями, сприяють залученню учнів та покращують якість навчального процесу.

Крім того, форуми та обговорення в групах можуть бути ефективними засобами комунікації, де учні можуть висловлювати свої думки, обговорювати теми, ділитися своїми дослідженнями та знаннями. Це сприяє розвитку навичок аргументації, критичного мислення та вмінню висловлювати свої думки.

Важливо також забезпечити можливість індивідуальної комунікації між учителем та учнем, яка дозволяє вчителю враховувати особливі потреби та інтереси кожного учня. Це може бути здійснено через особисті консультації, електронну пошту, приватні повідомлення або відеоконференції. Такий підхід сприяє індивідуальному підходу до кожного учня, сприяє вирішенню конкретних питань та наданню додаткової підтримки, яку вони можуть потребувати у процесі підготовки до ДПА.

Необхідно також створити позитивну та підтримуючу атмосферу комунікації, де учні відчуються зручно та комфортно висловлювати свої думки та питання. Вчителю слід активно сприяти співпраці, спілкуванню та взаємодії між учнями, створюючи спільні проекти, групові завдання та можливості для спільного обговорення. Такий підхід сприяє розвитку комунікативних навичок, спільної

взаємодії та колективного навчання, що є важливими елементами підготовки до ДПА.

В цілому, встановлення ефективних засобів комунікації між учителем та учнями є важливою складовою дистанційної підготовки до ДПА. Вони сприяють активній взаємодії, залученню учнів та підтримці їхнього навчання. Комунікація повинна бути різноманітною, інтерактивною та індивідуалізованою, створюючи позитивне навчальне середовище, де учні мають можливість висловлювати свої думки, отримувати підтримку та навчальну допомогу в процесі підготовки до ДПА [19].

Для досягнення цих цілей, можна використовувати спеціалізовані платформи для спілкування та навчання, такі як відеоконференції, де вчителі та учні можуть зустрічатися в онлайн-середовищі для обговорення та вирішення навчальних питань. Також, важливо використовувати електронні комунікаційні засоби, такі як електронна пошта, чати або форуми, які дозволяють учням звертатися до вчителя з питаннями та отримувати оперативні відповіді.

Більш того, використання соціальних медіа платформ може бути корисним для спілкування та обміну інформацією між учнями та вчителями. Наприклад, створення спільних груп на платформах, таких як Facebook або Slack, дозволяє створити віртуальне спільноту, де учні можуть обговорювати матеріали, задавати питання та надавати один одному підтримку.

Загалом, встановлення ефективних засобів комунікації є необхідним елементом успішної дистанційної підготовки до ДПА, оскільки вони сприяють залученню та підтримці учнів у процесі навчання. Інтерактивність, індивідуалізація та позитивне навчальне середовище створюють умови для ефективного подолання викликів та досягнення навчальних цілей перед ДПА.

2.4. Створення можливостей для взаємодії та обміну досвідом

Створення можливостей для взаємодії та обміну досвідом є важливим аспектом дистанційної підготовки до ДПА. Цей процес сприяє активному залученню учнів, спільному вирішенню завдань та обміну інформацією та ідеями. Через взаємодію та обмін досвідом учні отримують можливість розширити свої знання, зрозуміти різні підходи до вирішення проблем та побачити різноманітні погляди на вивчення географії [20].

Одним із способів стимулювання взаємодії та обміну досвідом є організація віртуальних дискусій та форумів, де учні можуть активно обговорювати питання, ділитися своїми думками та висловлювати нові ідеї. Також, важливим є використання колективних проектів, де учні можуть спільно працювати над вирішенням завдань, обмінюватися знаннями та навичками та взаємно навчатися одне від одного.

Поміж інших методів є організація вебінарів та віртуальних зустрічей, де учні мають можливість взаємодіяти в реальному часі з вчителем та іншими учнями, задавати запитання, обговорювати теми та спільно працювати над завданнями. Такі формати сприяють інтерактивному навчанню та спільному вирішенню проблем, а також надають можливість вчителю надати учням додаткові пояснення та демонстрацію матеріалу, що сприяє кращому розумінню та запам'ятовуванню.

Таким чином, створення можливостей для взаємодії та обміну досвідом є необхідною складовою дистанційної підготовки до ДПА, яка сприяє активному навчанню та розвитку учнів у процесі вивчення географії.

Одним з ефективних способів створення можливостей для взаємодії є групова робота. Учні можуть бути поділені на невеликі групи, які працюють над спільними завданнями або проектами. Це дозволяє учням обмінюватися ідеями, обговорювати теми та спільно вирішувати завдання. Групова робота сприяє розвитку комунікативних навичок, колективної співпраці та вмінню працювати в команді.

Також можна використовувати форуми, дискусійні групи або віртуальні дошки для обміну досвідом. Учні можуть публікувати свої думки, питання та висновки на цих платформах, а інші учасники можуть коментувати та обговорювати їх. Це створює відкрите навчальне середовище, де кожен учень має можливість висловитися та ділитися своїми знаннями та досвідом.

Крім того, організація віртуальних конференцій, семінарів або презентацій дозволяє учням публічно виступати зі своїми дослідженнями, проектами або презентаціями. Це дає можливість показати свої знання та навички перед іншими учнями та вчителями, а також отримати конструктивну зворотну відгуки та поради.

Однак, важливо забезпечити належну модерацію та керівництво в процесі взаємодії та обміну досвідом, щоб уникнути неконструктивних ситуацій, невірних інформаційних джерел або незрозумілості. Вчителі мають відігравати активну роль в наданні направлення, моделюванні правильних підходів та сприяттні зміцненню позитивної та продуктивної взаємодії між учнями.

Взаємодія та обмін досвідом є важливими компонентами успішної дистанційної підготовки до ДПА. Це створює можливості для учнів розвивати свої знання та навички, взаємно навчатися один від одного та підтримувати спільну мотивацію до досягнення академічних цілей.

Додаткові можливості для взаємодії та обміну досвідом можуть включати розробку спільних проектів або досліджень. Учні можуть об'єднатися у групи за спільними інтересами або темами, вибрати певну географічну проблему або тему для вивчення, і працювати разом над її розробкою та виконанням. Це стимулює творчий підхід до вивчення географії та розвиває навички колективної роботи, розподілу обов'язків та спільного досягнення мети [21].

Також важливим аспектом є створення можливостей для менторства та співпраці між старшими та молодшими учнями. Старші учні можуть виступати в ролі наставників та підтримки для молодших учнів, допомагаючи їм зрозуміти складні концепти, надавати поради та ділитися своїм досвідом підготовки до ДПА.

Це не тільки сприяє підвищенню академічного рівня молодших учнів, але й розвиває лідерські та комунікативні навички у старших учнів.

Крім того, важливим аспектом є організація спільних проєктів та колективних завдань між старшими та молодшими учнями. Вони можуть працювати разом над проєктами, дослідженнями або презентаціями, спільно ділитися ідеями та досліджувати різні аспекти вивчення предмету. Це сприяє взаємному навчанню та обміну знаннями між учнями різних рівнів, а також розвиває творчість та співпрацю.

Крім того, менторство може бути реалізоване через систему парування старших та молодших учнів, де старший учень відводить певний час для надання допомоги та підтримки своєму молодшому партнерові. Це стимулює взаємодію та розвиток взаєморозуміння між учнями, а також допомагає молодшим учням впоратися з труднощами та збільшити їхню впевненість.

Додатковою можливістю є запрошення гостей або експертів для виступів та лекцій з географічних тем. Це можуть бути професійні географи, вчені або практикуючі фахівці, які мають багатий досвід у галузі географії. Вони можуть поділитися своїми знаннями, враженнями та практичними прикладами, що розширить уявлення учнів про географічні процеси та реалії сучасного світу [22].

Усі ці підходи до створення можливостей для взаємодії та обміну досвідом мають на меті забезпечити активну роль учнів у навчальному процесі, створити сприятливу атмосферу для взаємного вивчення та співпраці, а також сприяти їхньому особистому та академічному розвитку. Вони допомагають побудувати сильну спільноту вчителів та учнів, де кожен може внести свій внесок та навчитися від інших.

Додатковою можливістю для взаємодії та обміну досвідом є створення форумів або дискусійних груп, де учні можуть обговорювати географічні питання, ділитися своїми думками, запитувати поради та отримувати відповіді від своїх однокласників або вчителя. Це стимулює активну комунікацію, сприяє розвитку критичного мислення та сприйняття різних поглядів на географічні явища.

Крім того, важливим аспектом є організація віртуальних проектів або конкурсів з географії, де учні можуть працювати над спільними завданнями, досліджувати та представляти свої висновки. Це сприяє розвитку творчого мислення, командної роботи та презентаційних навичок учнів. Такі проекти можуть включати створення інтерактивних карт, презентацій, відео або аудіоматеріалів, що робить процес вивчення географії більш цікавим та залучаючим.

Для сприяння взаємодії та обміну досвідом можна також організувати вебінари або онлайн-конференції зі спеціалістами з географії, які поділяться своїми знаннями та досвідом. Учні матимуть можливість задавати запитання, обговорювати питання та вивчати нові аспекти географії разом з експертами.

Важливою складовою створення можливостей для взаємодії та обміну досвідом є також розвиток цифрової грамотності учнів. Поширення знань про ефективне використання інформаційних технологій, критичне мислення та етичні аспекти використання цифрових ресурсів стають необхідними навичками для сучасного учня. Для цього можна проводити навчання цифрової грамотності та організовувати регулярні тренінги, щоб учні мали можливість розширювати свої компетенції в цьому напрямку [23].

Створення розширених можливостей для взаємодії та обміну досвідом у дистанційній підготовці до ДПА в 9 класі з географії є необхідною передумовою для зміцнення навчального процесу, поглиблення знань учнів та розвитку їхніх навичок. Це сприяє створенню активного та сприятливого навчального середовища, де учні активно залучаються до вивчення географії та розкривають свій потенціал.

Взаємодія та співпраця між учнями підтримують взаємне обмінювання досвідом, ідеями та знаннями. Це може відбуватися через спільні дискусії, віртуальні конференції, форуми або спільні проекти. Такі формати сприяють взаємному навчанню, розширенню знань та усвідомленню різних поглядів на географічні питання.

Поміж інших ефективних методів взаємодії та обміну досвідом у дистанційній підготовці до ДПА варто відзначити роль групової роботи та проектно-орієнтованого навчання. Учні можуть об'єднуватися в групи, спільно працювати над завданнями, дослідженнями або проектами. Це не тільки сприяє взаємному взаємодопомозі та обміну ідеями, але й розвиває комунікативні, лідерські та організаційні навички учнів.

Отже, створення розширених можливостей для взаємодії та обміну досвідом у дистанційній підготовці до ДПА в 9 класі з географії є ключовим фактором, який впливає на розширення знань, розвиток навичок та формування активного та сприятливого навчального середовища. Взаємодія та обмін досвідом між учнями та вчителем стимулюють розвиток потенціалу учнів та сприяють їхньому особистісному зростанню.

Для досягнення цих цілей, вчителі повинні використовувати різноманітні інтерактивні методи та технології, такі як відеоконференції, форуми обговорень, колективні проекти тощо. Це дозволить учням активно залучатися до навчального процесу, обмінюватися думками та ідеями з однокласниками та вчителем, а також розширювати свої знання через обговорення різних географічних питань та проблем.

Додатково, вчителі можуть використовувати індивідуальний підхід до учнів, надаючи їм додаткову підтримку, поради та завдання, які відповідають їхнім інтересам та потребам. Це допоможе кожному учневі розкрити свій потенціал та досягти успіху у навчанні.

Отже, розширення можливостей для взаємодії та обміну досвідом у дистанційній підготовці до ДПА в 9 класі з географії впливає на розширення знань, розвиток навичок та формування активного та сприятливого навчального середовища, сприяючи розвитку потенціалу учнів та їхньому особистісному зростанню.

РОЗДІЛ 3

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО ДПА

3.1. Аналіз різних методів оцінювання, таких як тести, практичні завдання, проекти, аналіз джерел тощо

Аналіз різних методів оцінювання є важливою складовою процесу дистанційної підготовки до ДПА з географії. Використання різних методів оцінювання дозволяє отримати більш об'єктивну картину знань, вмінь та навичок учнів, а також сприяє розвитку різних аспектів їхньої освіти.

Один з найпоширеніших методів оцінювання - це тестування. Тести можуть бути у формі питань з вибором однієї або кількох правильних відповідей, заповнення пропусків, встановлення послідовності тощо. Вони дозволяють швидко оцінити знання учнів з різних тем географії, забезпечують стандартизований підхід до оцінювання і дають змогу порівняти результати між учнями [24].

Практичні завдання є ще одним ефективним методом оцінювання. Вони можуть включати виконання географічних досліджень, розв'язання практичних задач, створення мап, графіків або діаграм. Практичні завдання дозволяють учням застосовувати свої знання та навички у практичних ситуаціях, а також розвивати творчість, аналітичне мислення та вміння презентувати результати своєї роботи.

Проекти є ще одним цікавим методом оцінювання. Вони можуть включати індивідуальні або групові проекти, де учні мають можливість досліджувати конкретну географічну тему, проводити додаткові дослідження, збирати та аналізувати дані, створювати презентації або відеоматеріали. Цей метод оцінювання сприяє розвитку дослідницьких навичок учнів, залучає їх до активної діяльності та сприяє глибшому засвоєнню матеріалу.

Аналіз джерел є ще одним важливим аспектом оцінювання. Учні повинні бути здатні знаходити, аналізувати та оцінювати різні джерела інформації, такі як підручники, наукові статті, картографічні матеріали, веб-сайти тощо. Цей метод оцінювання допомагає розвивати критичне мислення учнів, їхню здатність оцінювати достовірність та надійність інформації, а також вміння використовувати різні джерела для підтвердження своїх висновків.

Загалом, аналіз різних методів оцінювання, таких як тести, практичні завдання, проекти та аналіз джерел, дозволяє забезпечити комплексне оцінювання знань, вмінь та навичок учнів з географії. Це сприяє більш глибокому розумінню матеріалу, розвитку критичного мислення та підготовці учнів до успішного складання ДПА.

Поміж інших методів оцінювання, які можуть бути використані у дистанційній підготовці до ДПА з географії, варто згадати і такі, як реферати, лабораторні роботи та дослідницькі проекти.

Реферати дають можливість учням досліджувати конкретну тему географії більш детально. Вони вимагають від учнів здатності зібрати, організувати та аналізувати інформацію з різних джерел, а також викласти отримані знання в письмовій формі. Реферати сприяють розвитку дослідницьких та письмових навичок учнів [25].

Лабораторні роботи можуть бути проведені з використанням географічних програм, таких як геоінформаційні системи (ГІС) або веб-додатки для аналізу географічних даних. Цей метод дозволяє учням застосувати практичні навички географічного аналізу, вирішувати завдання з обробки та інтерпретації даних, а також розвивати вміння презентувати результати дослідження [26].

Дослідницькі проекти є ще одним способом оцінювання, який дозволяє учням займатися власними дослідженнями в географії. Вони можуть включати розробку географічних дослідницьких питань, збір та аналіз даних, створення презентацій або наукових звітів. Дослідницькі проекти розвивають учнівську самостійність, дослідницькі навички та здатність до креативного мислення.

Вибір різних методів оцінювання залежить від конкретних метою завдання, вимог програми та можливостей дистанційного навчання. Важливо забезпечити різноманітність методів оцінювання, щоб дати учням можливість розвинути різні навички та показати свої знання у різних форматах.

Окрім тестів, практичних завдань, проектів та аналізу джерел, існує також можливість використання інших методів оцінювання у дистанційній підготовці до ДПА з географії.

Один з таких методів - це виконання картографічних завдань. Учні можуть бути запрошені до створення географічних карт з використанням спеціалізованих програм або навіть на паперовому носії. Це вимагає від них знань про картографічні символи, географічну інформацію та навичок розміщення об'єктів на карті. Цей метод не лише перевіряє розуміння географічних понять, але й розвиває навички картографії та візуалізації географічних даних [27].

Крім того, можна використовувати письмові есе або звіти. Учні можуть бути попросені написати есе на певну географічну тему або підготувати детальний звіт з результатами своїх досліджень. Цей метод вимагає аналітичного мислення, вміння структурувати думки та писати зрозуміло і логічно. Використання письмових завдань дозволяє учням продемонструвати свої аналітичні та комунікативні навички.

Також можна включити відеопрезентації або вебінари як методи оцінювання. Учні можуть створити відеоролики, в яких представлять свої дослідження, проекти або розв'язання географічних задач. Цей підхід дозволяє їм розвинути навички публічного виступу, вміння структурувати інформацію та презентувати її в зрозумілій та цікавій формі.

Необхідно також враховувати індивідуальні особливості учнів та їхній стиль навчання при обранні методів оцінювання. Для деяких учнів можуть бути більш ефективними завдання з практичного характеру, де вони можуть застосувати свої навички на практиці, тоді як іншим відповідати у формі письмових тестів або аналітичних завдань.

Важливо збалансувати використання різних методів оцінювання, забезпечити об'єктивність і надати учням можливість проявити свої знання та навички у різних контекстах. Розносторонність методів оцінювання під час дистанційної підготовки до ДПА з географії сприяє більш повному та глибокому оцінюванню навчальних досягнень учнів.

Поміж різних методів оцінювання, які можуть бути використані під час дистанційної підготовки до ДПА з географії, варто відзначити ще декілька підходів.

Один з таких підходів - це групові проекти або колективні завдання. Учні можуть бути розділені на групи і запрошені до спільної роботи над проектом з географічної теми. Цей підхід сприяє розвитку навичок командної роботи, співпраці та обміну ідеями. Крім того, групові проекти стимулюють творчість та винахідливість учнів, оскільки вони можуть презентувати свої результати у вигляді інтерактивних презентацій, відеороликів або веб-сторінок.

Ще одним цікавим методом є використання ситуативних завдань. Учні можуть бути поставлені перед вигаданими ситуаціями, де вони повинні застосувати свої знання географії для розв'язання проблеми або прийняття рішення. Цей підхід дозволяє учням використовувати свої знання у реальних контекстах, розвиває їхню аналітичну та критичну мислення, а також допомагає засвоїти матеріал на більш практичному рівні [28].

Додатково, можна використовувати аналіз кейсів або вивчення реальних географічних ситуацій. Учні можуть досліджувати реальні події, наприклад, природні катастрофи, політичні конфлікти або проблеми сталого розвитку, і аналізувати їх з географічної точки зору. Цей підхід дозволяє учням розширити свої знання про світ та поглибити розуміння глобальних проблем.

Використання різних методів оцінювання під час дистанційної підготовки до ДПА з географії дозволяє створити різноманітність, інтерактивність та захоплення у навчальному процесі. Це допомагає залучити учнів до активної роботи, розвиває їхні знання та навички, а також підготовлює їх до успішного складання ДПА з географії.

Табл. 3.1

Аналіз методів оцінювання

Метод оцінювання	Опис	Переваги	Недоліки
Тести	Короткі запитання з однозначними відповідями	Легко оцінити знання учнів	Обмежений у розгортанні та оцінці критичного мислення
Практичні завдання	Виконання реальних завдань або лабораторних робіт	Застосування знань на практиці	Вимагають більше часу на перевірку і оцінку
Проекти	Групова або індивідуальна робота над проектом	Розвиток творчості та комунікативних навичок	Вимагають більше часу та координації роботи
Аналіз джерел	Оцінка джерел інформації та їх достовірності	Розвиток навичок критичного мислення	Вимагає додаткових дослідницьких навичок
Портфоліо	Збір та оцінка робіт, які демонструють прогрес	Індивідуальний підхід до оцінювання	Вимагає багато часу на підготовку та перевірку
Дебати	Обговорення та аргументація позицій учнів	Розвиток критичного мислення та аргументації	Вимагають багато часу на підготовку та проведення
Самооцінка	Оцінка власного прогресу та досягнень	Самосвідоме навчання та розвиток саморефлексії	Може бути суб'єктивністю в оцінюванні
Асоціативні картки	Використання символів та асоціацій для оцінювання	Стимулює творче мислення та асоціативні зв'язки	Вимагає підготовки та доброї волі для використання

Ця таблиця надає огляд різних методів оцінювання, таких як тести, практичні завдання, проекти, аналіз джерел, портфоліо, дебати, самооцінка та асоціативні картки. Кожен метод має свої особливості та переваги, які сприяють різнобічному оцінюванню навчальних досягнень учнів. Використання комбінації різних методів оцінювання може допомогти отримати більш об'єктивну та комплексну оцінку навчальних результатів, а також сприяти розвитку різних навичок та компетенцій учнів.

3.2. Визначення чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії

Визначення чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії є важливим етапом у навчальному процесі. Ці критерії допомагають вчителю об'єктивно оцінювати досягнення учнів і забезпечувати якісну ретроспективу їхнього навчання. Критерії оцінювання повинні бути чіткими, зрозумілими і відповідати основним цілям навчання географії.

Перш за все, критерії оцінювання повинні відображати знання учнів про основні концепти, терміни та теорії в географії. Вони можуть включати здатність учня розпізнавати та пояснювати географічні поняття, розуміння причинно-наслідкових зв'язків між географічними явищами та здатність застосовувати географічні концепти на практиці [29].

Другий критерій оцінювання стосується вмінь учня аналізувати географічні дані та інформацію. Важливо оцінювати здатність учня знаходити, зіставляти та інтерпретувати географічні дані з різних джерел, використовуючи картографічні, статистичні та інші методи. Також варто враховувати, наскільки учень може визначити та оцінити географічні проблеми, аргументувати свої висновки та розробляти рекомендації на основі аналізу географічних даних [30].

Третій критерій оцінювання пов'язаний з розвитком географічного мислення та критичного мислення учнів. Вчителі можуть оцінювати здатність учнів аналізувати та оцінювати різні географічні погляди, порівнювати та конструювати аргументи, робити висновки та приймати рішення на основі географічних даних та знань [31].

Четвертий критерій оцінювання відноситься до комунікативних навичок учнів у географії. Важливо визначити, наскільки ефективно учень може висловлювати свої думки, ідеї та висновки у географічних обговореннях, презентаціях, письмових роботах тощо. Також варто оцінювати здатність учня працювати в групі, співпрацювати з іншими учнями та обмінюватися досвідом [32].

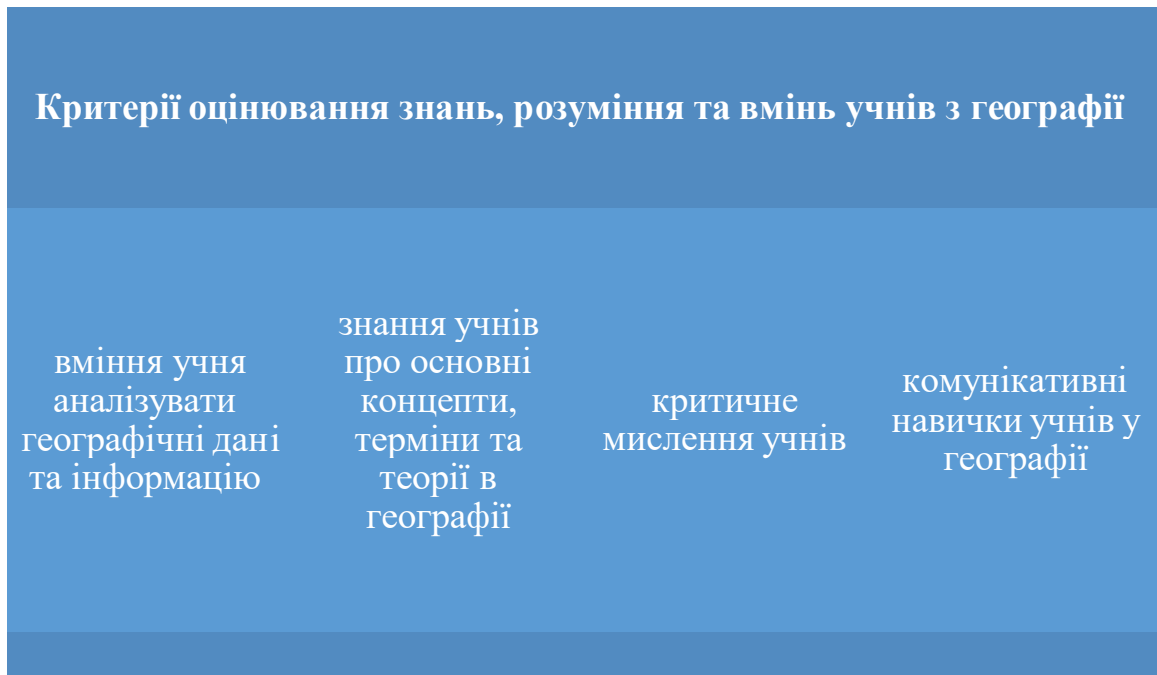

Рис. 3.1. Критерії оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії

Визначення чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії є ключовим елементом об'єктивного оцінювання. Це допомагає створити структуровану систему оцінювання, сприяє розвитку учнів та надає їм зрозумілі критерії успіху в навчанні географії.

Окрім визначення чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії, важливо також враховувати індивідуальні особливості учнів та їх рівень розвитку. Кожен учень має свій власний темп навчання, стиль сприйняття та особливості розумової діяльності. Під час визначення критеріїв оцінювання, вчителю необхідно враховувати ці індивідуальні особливості та створювати сприятливі умови для розвитку кожного учня.

Оцінювання в географії може бути різноманітним, використовуючи різні методи та форми оцінювання. Наприклад, тести можуть використовуватися для перевірки знань учнів з теоретичних аспектів географії, а практичні завдання - для оцінювання їх здатності застосовувати географічні знання на практиці. Проекти та дослідницькі роботи можуть допомогти оцінити творчий потенціал учнів та їх здатність до самостійної роботи та дослідницького підходу. Аналіз джерел та

інформаційних джерел може сприяти розвитку критичного мислення та вміння аналізувати та оцінювати географічну інформацію.

При визначенні критеріїв оцінювання важливо також враховувати ступінь складності завдань та рівень вимог, що ставляться до учнів. Критерії мають бути адекватними рівню навчальної програми та спрямовувати учнів на досягнення високих стандартів в географічному навчанні. При цьому необхідно забезпечити чіткість та об'єктивність критеріїв, щоб учні мали зрозумілі рекомендації щодо вдосконалення своїх знань та вмінь.

У процесі визначення критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії, вчителю важливо бути відкритим до зворотного зв'язку та оцінювати свою власну практику оцінювання. Постійне вдосконалення критеріїв та методів оцінювання сприятиме розвитку якісної освіти та забезпечить ефективний процес навчання та оцінювання учнів у географії.

У визначенні чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії важливо враховувати цілі і завдання навчального предмета. Географія, як наука про просторову організацію та взаємозв'язки явищ і процесів на Землі, має широкий спектр тематики, що вимагає розуміння та осмислення великої кількості географічних понять, теорій та методів дослідження. Тому критерії оцінювання повинні бути чіткими, об'єктивними та відображати основні аспекти навчальної програми з географії [33].

При визначенні критеріїв оцінювання можна використовувати різні підходи, такі як оцінювання засвоєння фактичних знань, розуміння географічних процесів, використання географічних понять у практичних завданнях, аналіз та інтерпретація географічної інформації.

Кожен підхід вимагає окремих критеріїв оцінювання, які можуть включати правильність та повноту викладення матеріалу, аналітичні навички, здатність до синтезу та загальне розуміння географічних процесів.

Важливим аспектом визначення критеріїв оцінювання є їх адаптація до рівня складності завдань та вікових особливостей учнів. Молодші школярі можуть оцінюватися за рівень засвоєння основних географічних понять та вміння їх застосовувати у конкретних ситуаціях, тоді як старші учні можуть бути оцінені за здатність аналізувати та інтерпретувати географічну інформацію, використовуючи власні дослідницькі навички.

Крім того, важливо забезпечити прозорість та зрозумілість критеріїв оцінювання для учнів, щоб вони могли розуміти, як їхні знання та вміння оцінюються, і мати можливість самооцінки та самоконтролю. Такий підхід сприяє розвитку самостійності та відповідальності учнів у навчальному процесі.

Навчання географії вимагає комплексного оцінювання, що охоплює різні аспекти знань, розуміння та вмінь учнів. Визначення чітких критеріїв оцінювання допоможе вчителям забезпечити якісне оцінювання, стимулювати активність учнів та розвивати їхні географічні навички та компетенції.

3.3. Дослідження та впровадження спеціалізованих платформ та інструментів для автоматизованого оцінювання знань

Дослідження та впровадження спеціалізованих платформ та інструментів для автоматизованого оцінювання знань є актуальною темою в сучасній освітній системі. Завдяки розширенню використання інформаційних технологій у навчальному процесі, виникла потреба в ефективних засобах для оцінювання знань, які б дозволили збільшити об'єктивність, швидкість та зручність процесу оцінювання.

Одним з ключових аспектів дослідження є вибір спеціалізованих платформ та інструментів, які відповідають потребам і вимогам географічного навчання. Ці платформи можуть містити різноманітні функціональні можливості, такі як

створення тестових завдань, аналіз результатів, зберігання та обробка даних, робота з географічними картами тощо [34].

Однією з переваг автоматизованого оцінювання є його об'єктивність. Платформи та інструменти забезпечують стандартизовані критерії оцінювання та автоматичний аналіз результатів. Це дозволяє уникнути суб'єктивного впливу вчителя та забезпечує рівні умови для всіх учнів.

Крім того, автоматизоване оцінювання сприяє ефективності та економії часу. Вчителі можуть швидко створювати тестові завдання, а учні отримують миттєві результати та зворотний зв'язок. Це дозволяє швидше виявляти прогалини в знаннях та вчасно реагувати на них.

Проте, важливо враховувати й недоліки автоматизованого оцінювання. Наприклад, платформи можуть бути обмеженими у функціональності або не повністю враховувати специфіку географічного матеріалу. Крім того, важливо забезпечити надійність та безпеку даних, оскільки результати оцінювання мають конфіденційний характер.

Отже, дослідження та впровадження спеціалізованих платформ та інструментів для автоматизованого оцінювання знань має великий потенціал у географічному навчанні. Вони сприяють об'єктивності, ефективності та швидкості процесу оцінювання, але вимагають ретельного вибору та врахування особливостей географічного матеріалу та потреб учнів та вчителів.

Крім самого впровадження спеціалізованих платформ та інструментів для автоматизованого оцінювання знань, важливим аспектом є визначення чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії. Це дозволяє забезпечити об'єктивність, послідовність та консистентність процесу оцінювання.

У визначенні критеріїв оцінювання можуть брати участь як вчителі, так і учні. Вчителі можуть використовувати стандартизовані критерії, що передбачають оцінювання за такими параметрами, як точність та глибина знань, аналітичні та критичні навички, уміння працювати з географічними джерелами та картами,

здатність аналізувати та робити висновки. Учні, у свою чергу, можуть брати участь у визначенні критеріїв шляхом активної участі у процесі самооцінювання та саморефлексії.

Оцінювання може включати різноманітні методи, такі як тестування, практичні завдання, проекти та аналіз джерел. Кожен метод має свої переваги та обмеження. Тестування дозволяє швидко та ефективно перевірити знання з конкретної теми, але може бути обмежене в оцінюванні комплексних навичок та креативного мислення. Практичні завдання, зокрема польові дослідження та географічні екскурсії, дозволяють учням застосовувати теоретичні знання на практиці, але можуть бути трудомісткими та вимагати більшого обсягу часу та ресурсів. Проекти та аналіз джерел розвивають дослідницькі та аналітичні навички, але вимагають більшої самостійності та творчості з боку учнів.

Важливим аспектом в оцінюванні знань з географії є врахування різних рівнів складності завдань, щоб відповідати потребам різних учнів. Використання різних типів питань, відкритих та закритих, дозволяє оцінити як поверхневі знання, так і глибше розуміння географічних понять. Також важливо надавати зрозумілі пояснення щодо критеріїв оцінювання та надавати зворотний зв'язок учням, щоб вони могли розуміти свої сильні та слабкі сторони та покращувати свої навички.

У визначенні чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії необхідно враховувати конкретні вимоги програми, потреби учнів, а також використовувати методи оцінювання. Відповідно спроектовані критерії допомогатимуть забезпечити справедливе, об'єктивне та послідовне оцінювання, а також мотивуватимуть учнів до саморозвитку та досягнення високих результатів у навчанні географії.

Критерії оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії можуть бути розподілені на різні категорії. Наприклад, для оцінювання знань можуть використовуватись категорії "точність та повнота знань географічних фактів", "розуміння географічних понять", "здатність застосовувати географічні знання у

практичних ситуаціях" і так далі. Для оцінювання розуміння можуть бути використані категорії "аналіз географічних явищ", "визначення причин та наслідків географічних процесів", "порівняння та класифікація географічних явищ" і так далі [35].

Кожна категорія має свої визначення та конкретні орієнтири для оцінювання. Наприклад, для категорії "здатність застосовувати географічні знання у практичних ситуаціях" можуть бути встановлені такі орієнтири: здатність аналізувати карти, графіки та діаграми, розпізнавати географічні регіони та об'єкти на карті, використовувати географічні терміни у контексті реальних ситуацій тощо.

Оцінювання може включати як формальні, так і неформальні методи. Формальні методи включають тести, письмові завдання, контрольні роботи, домашні завдання, проекти тощо. Ці методи надають можливість систематично оцінювати знання та вміння учнів. З іншого боку, неформальні методи оцінювання, такі як спостереження, обговорення, портфоліо або самооцінка, дають можливість отримати більш повну картину про рівень засвоєння матеріалу та навички учнів у реальних ситуаціях.

Важливо також забезпечити прозорість та об'єктивність в оцінюванні. Чіткі критерії оцінювання та зрозумілі пояснення для учнів сприяють створенню справедливого оцінювання. Також важливо забезпечити можливість для учнів регулярно отримувати зворотний зв'язок, щоб вони могли розуміти свої успіхи та області для покращення.

Для визначення чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії можна використовувати різні підходи. Один із них - розробка рубрик або оціночних матриць. Рубрика визначає конкретні критерії та рівні виконання для кожного критерію. Наприклад, для тестування знань можуть бути визначені критерії, такі як "точність та повнота відповіді", "використання географічних термінів", "здатність аналізувати інформацію на карті" тощо. Для кожного критерію

визначаються рівні виконання, наприклад, від "відмінно" до "незадовільно", що дозволяє об'єктивно оцінити рівень засвоєння матеріалу.

Крім того, важливо враховувати різноманітність методів оцінювання для різних типів завдань та видів знань. Наприклад, тестування може бути корисним для перевірки знань фактів, термінів та концепцій, а практичні завдання та проекти - для оцінювання умінь застосовувати географічні знання у практичних ситуаціях та аналізувати географічні явища.

Також важливо враховувати контекст оцінювання. Наприклад, вимоги до оцінювання можуть залежати від рівня навчальної програми, особливостей учнів та цілей навчання. Деякі завдання можуть бути орієнтовані на практичну діяльність, залучати додаткові ресурси або вимагати більш складного мислення. Оцінювання повинно бути гнучким, щоб враховувати ці різноманітні фактори та забезпечувати об'єктивну оцінку.

Важливо також враховувати розвиток критичного мислення та креативності учнів. Застосування методів оцінювання, таких як аналіз джерел або проекти, може сприяти розвитку цих навичок. Вони дозволяють учням виявити свою здатність до критичного мислення, самостійного дослідження та аналізу географічних проблем. Такі методи оцінювання також підтримують залучення учнів до активної діяльності та сприяють їхній мотивації для навчання географії.

Отже, визначення чітких критеріїв оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії вимагає уважного аналізу навчальних цілей, вибору відповідних методів оцінювання та урахування контексту оцінювання. Застосування різних методів оцінювання, розробка рубрик та оціночних матриць, а також підтримка розвитку критичного мислення та креативності сприяють об'єктивному оцінюванню та забезпечують ефективне навчання географії.

Табл. 3.2

Аналіз платформ та інструментів

Платформа/Інструмент	Опис	Переваги	Недоліки
Moodle	Відкрита платформа для навчання та оцінювання	<ul style="list-style-type: none"> - Можливість створення різних типів завдань - Автоматичне оцінювання результатів завдань - Зручний інтерфейс для учнів і вчителів - Можливість стежити за прогресом учнів 	<ul style="list-style-type: none"> - Складність налаштування та використання - Вимагає підготовки вчителя
Google Classroom	Інтегрована платформа для навчання	<ul style="list-style-type: none"> - Легкість використання та доступність - Можливість створення тестів, завдань та проектів - Інтеграція з іншими Google-продуктами 	<ul style="list-style-type: none"> - Обмежені можливості оцінювання - Відсутність розширених функцій - Відсутність індивідуальних налаштувань
Microsoft Teams	Колаборативна платформа для навчання	<ul style="list-style-type: none"> - Інтеграція з іншими інструментами Microsoft - Можливість оцінювання завдань та діяльності у режимі реального часу 	<ul style="list-style-type: none"> - Вимагає облікового запису Microsoft - Складність налаштування платформи - Відсутність додаткових функцій
Edmodo	Соціальна мережа для навчання	<ul style="list-style-type: none"> - Зручний інтерфейс та спілкування між учнями та вчителями - Можливість створення завдань, досліджень та обговорень 	<ul style="list-style-type: none"> - Обмежені можливості автоматичного оцінювання - Відсутність додаткових інтеграцій
Schoology	Інтегрована платформа для навчання	<ul style="list-style-type: none"> - Можливість створення завдань, тестів та оцінювання - Функціонал з управління класом та спілкування з учнями 	<ul style="list-style-type: none"> - Обмежені можливості безкоштовної версії - Вимагає підготовки вчителя

Кожна з цих платформ має свої переваги та недоліки, і вибір платформи залежить від конкретних потреб, можливостей та вимог навчального закладу та вчителя.

3.4. Виявлення слабких місць та проведення корекційних заходів для поліпшення ефективності підготовки

Виявлення слабких місць у підготовці учнів і проведення корекційних заходів для поліпшення ефективності підготовки є важливим етапом в освітньому процесі. Цей процес дозволяє вчителям ідентифікувати області, в яких учні мають проблеми, і розробити стратегії для покращення їхнього навчання.

Одним із способів виявлення слабких місць є систематична оцінка знань учнів. Вчителі можуть використовувати різні методи оцінювання, такі як тести, практичні завдання, проекти тощо. Результати цих оцінок допомагають вчителям зрозуміти, на яких етапах навчання учні потребують додаткової підтримки.

Після виявлення слабких місць вчителі можуть розробити індивідуальний підхід до кожного учня, зосереджуючись на поліпшенні конкретних навичок або знань. Наприклад, якщо учень має проблеми з письмовими завданнями, вчителі можуть надати йому додаткові практичні завдання або зосередитись на розвитку його навичок письма через індивідуальні консультації.

Для підвищення ефективності підготовки також можуть використовуватись спеціальні методи та техніки. Наприклад, вчителі можуть впроваджувати диференційоване навчання, що дозволяє пристосувати підхід до різних потреб учнів. Вони також можуть використовувати інтерактивні методи навчання, такі як групова робота, дискусії, проекти, що стимулюють активну участь учнів у навчальному процесі.

Крім того, важливо забезпечити регулярну зворотну зв'язок між вчителем і учнями. Вчителі можуть проводити індивідуальні консультації, бесіди або засідання

для обговорення прогресу та виявлення труднощів. Це дає можливість учням висловити свої питання та потреби і отримати відповідну підтримку вчителя.

Особливу увагу слід звернути на мотивацію учнів. Важливо створити стимулююче середовище, в якому учні будуть почувати себе зацікавленими та мотивованими до навчання. Використання різноманітних методів, засобів і ресурсів, таких як відеоуроки, інтерактивні завдання, навчальні ігри тощо, може зробити навчання цікавим та захоплюючим.

Необхідно також забезпечити постійну самооцінку учнів, що допоможе їм визначити свої успіхи та виявити місця, які потребують додаткової роботи. Учні можуть використовувати різні інструменти для самооцінки, такі як рубрики оцінювання, портфоліо або рефлексійні записи, щоб проаналізувати свій власний прогрес і визначити напрямки подальшого розвитку.

Загалом, виявлення слабких місць та проведення корекційних заходів для поліпшення ефективності підготовки вимагає систематичного підходу, індивідуального підходу до учнів та використання різноманітних методів і інструментів. Це допомагає створити сприятливу навчальну атмосферу, підтримати успіх кожного учня і сприяти їхньому розвитку.

Розуміння слабких місць учнів та розробка корекційних заходів для поліпшення ефективності підготовки може базуватися на кількох аспектах. Одним з них є систематична аналітика результатів навчання. Вчителі можуть проводити ретельний аналіз оцінок, тестів та завдань, щоб виявити найпроблемніші аспекти матеріалу для учнів. Наприклад, якщо багато учнів мають низькі результати на певній темі, це може свідчити про необхідність ретельнішого пояснення або додаткових вправ.

Крім аналізу результатів, важливо активно спілкуватися з учнями та брати до уваги їхні оцінки та фідбек. Це може здійснюватися через індивідуальні консультації, групові обговорення або письмові коментарі до робіт. Часте спілкування допомагає зрозуміти, як учні сприймають матеріал, які аспекти

викликають найбільше труднощів і що можна зробити для поліпшення їхнього розуміння.

Для ефективної корекції слабких місць необхідно розробити індивідуальні плани роботи з учнями. Це може включати додаткові завдання, індивідуальні проекти або додаткові матеріали для самостійного вивчення. Важливо враховувати рівень навичок та потреби кожного учня, щоб забезпечити максимально ефективну підтримку.

Також варто зазначити, що розвиток слабких місць не обмежується тільки академічними аспектами. Важливо враховувати інші фактори, такі як мотивація, самодисципліна та організаційні навички. Наприклад, учні можуть мати труднощі з плануванням свого часу або управлінням ресурсами. В таких випадках можна проводити додаткові тренінги або надавати рекомендації щодо ефективного організаційного підходу.

Загалом, виявлення слабких місць та проведення корекційних заходів для поліпшення ефективності підготовки є комплексним процесом, який потребує індивідуального підходу до кожного учня. Це включає аналіз результатів, активну комунікацію з учнями та розробку індивідуальних планів роботи. Ретельне врахування потреб та використання різноманітних стратегій допомагає підвищити ефективність підготовки та досягти кращих результатів.

Для виявлення слабких місць учнів та проведення корекційних заходів варто використовувати різні методики оцінювання. Наприклад, під час проведення тестів можна звернути увагу на конкретні питання, на які більшість учнів допускає помилки. Також корисно аналізувати виконання практичних завдань, де учні мають застосовувати свої знання на практиці. Це дозволяє виявити їхні недоліки та незрозумілі аспекти матеріалу.

Додатково, проведення проектів може бути корисним інструментом для виявлення слабких місць. Під час реалізації проектів учні залучаються до дослідження, аналізу та презентації інформації. Під час оцінювання проектів вчителі

можуть звернути увагу на якість виконання, глибину розуміння теми та креативний підхід. Це дозволяє виявити не тільки недоліки у знаннях, але й навички дослідження та комунікації.

Аналіз джерел також важливий для виявлення слабких місць. Учні можуть бути недостатньо критичними до інформації, яку вони знаходять у підручниках, в Інтернеті або в інших джерелах. Важливо розвивати їхні навички критичного мислення, вміння оцінювати достовірність джерел та перевіряти факти. Під час оцінювання робіт або проектів можна звернути увагу на використання надійних джерел та аргументацію, що сприятиме поліпшенню навичок джерелознавства учнів.

Загалом, виявлення слабких місць та проведення корекційних заходів є невід'ємною частиною підготовки учнів. Це дозволяє ідентифікувати проблемні області, надавати додаткову підтримку та навички, що сприяють поліпшенню їхньої ефективності та результативності. Систематичний аналіз, ретельне спостереження та індивідуальний підхід до кожного учня допомагають створити умови для їхнього особистого росту та розвитку у географічному навчанні.

Підготовка до ДПА вимагає систематичного моніторингу та оцінювання знань, розуміння та вмінь учнів з географії. Важливо мати чіткі критерії оцінювання, які допомагають об'єктивно оцінити рівень засвоєння матеріалу. Ці критерії можуть включати такі аспекти, як точність та повнота відповіді, логічність міркувань, використання аргументів та джерел, аналіз географічних понять та зв'язків між ними, вміння використовувати картографічні матеріали та інше.

Для визначення рівня знань та вмінь учнів можуть використовуватись різноманітні методи оцінювання. Тести з закритими та відкритими питаннями дозволяють перевірити теоретичні знання та їх застосування. Практичні завдання, такі як аналіз карти, виконання географічних розрахунків або інтерпретація даних, сприяють оцінюванню практичних навичок. Реалізація проектів та дослідницьких робіт дозволяє оцінити креативність, здатність до аналізу та синтезу інформації, комунікативні навички та роботу в команді.

Під час оцінювання важливо враховувати індивідуальні особливості кожного учня. Розуміння того, що кожен учень має свій власний темп навчання та рівень розвитку, допомагає забезпечити справедливе оцінювання. Індивідуальний підхід може включати розширені завдання для студентів, які проявляють високу успішність, а також додаткову підтримку та допомогу для учнів, які мають труднощі у засвоєнні матеріалу. Такий підхід сприяє зростанню мотивації та самооцінки учнів, а також допомагає їм досягти кращих результатів.

Важливим етапом в підготовці до ДПА є зворотний зв'язок, який відіграє ключову роль у розвитку учнів. Після оцінювання результатів, необхідно надати учням детальне повернення з підкресленням їхніх сильних та слабких сторін. Цей процес допомагає учням зрозуміти, в яких аспектах їм потрібно покращення та які конкретні кроки вони можуть зробити для вдосконалення своїх знань та вмінь.

Зворотний зв'язок може бути реалізований як індивідуально, так і у груповій формі, залежно від потреб учнів. Індивідуальний зворотний зв'язок дозволяє зосередитися на конкретних потребах кожного учня та надати персоналізовані поради та рекомендації щодо подальшої підготовки. Груповий зворотний зв'язок, з свого боку, сприяє взаємному навчанню та обміну досвідом між учнями, дозволяючи їм взаємно підтримувати один одного та спільно знаходити шляхи для подальшого покращення.

Загалом, зворотний зв'язок є необхідним елементом успішної підготовки до ДПА, оскільки він допомагає учням зрозуміти свої досягнення та визначити напрямки для подальшого розвитку. Він надає учням можливість виявити свої сильні сторони та побачити потенційні області для удосконалення, що сприяє їхньому особистісному росту та досягненню більш високих результатів у ДПА.

ВИСНОВКИ

В рамках дипломної роботи була проведена розробка та організація дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі зі спеціалізацією у географії. Актуальність даної теми полягає у необхідності адаптувати навчальний процес до сучасних умов, зокрема, до дистанційного навчання, яке стало необхідністю під час пандемії та може бути використане і надалі для забезпечення доступності освіти та підготовки учнів до ДПА.

Метою кваліфікаційної роботи було створення ефективної системи дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з використанням сучасних технологій та платформ. Для досягнення цієї мети було сформульовано завдання, такі як розробка навчальних матеріалів, вибір підходящих платформ та інструментів, встановлення засобів комунікації між учителем та учнями, організація взаємодії та обміну досвідом, аналіз методів оцінювання та визначення чітких критеріїв оцінювання знань та вмінь учнів.

Під час дослідження було виявлено, що дистанційна підготовка до ДПА має свої плюси та мінуси. Серед переваг можна відзначити гнучкість навчання, доступність з будь-якого місця та часу, можливість індивідуалізації та адаптації до потреб кожного учня. Проте, наявність технічних обмежень, відсутність прямого контакту та необхідність високої самодисципліни вимагають додаткових зусиль з боку учнів та вчителів.

В процесі роботи було проведено огляд доступних платформ та інструментів для дистанційної підготовки, зроблено їхній аналіз та визначено їх характеристики. Було встановлено, що Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle та Zoom є популярними та функціональними платформами, які можуть ефективно використовуватись для організації навчального процесу та комунікації між учителем та учнями.

Для підвищення ефективності підготовки до ДПА важливо виявити слабкі місця учнів та провести корекційні заходи для їх поліпшення. Це може включати індивідуальні консультації, додаткові тренувальні завдання та рекомендації щодо самостійної роботи. Також важливо забезпечити зворотний зв'язок та надати учням повернення щодо їхнього успіху та можливості подальшого покращення.

Отже, розробка та організація дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі є актуальною та ефективною. Використання сучасних технологій та платформ сприяє зручності, гнучкості та доступності навчання, аналіз методів оцінювання та встановлення чітких критеріїв дозволяє об'єктивно оцінити знання та вміння учнів. Виявлення слабких місць та проведення корекційних заходів сприяє покращенню ефективності підготовки та досягненню кращих результатів учнів.

Дипломна робота зосереджувалась на розробці та організації дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі зі спеціалізацією у географії. Результати цієї роботи свідчать про те, що дистанційна підготовка є важливим і ефективним інструментом у навчальному процесі. Вона дозволяє учням отримувати якісну освіту незалежно від місця проживання та обставин, а також розвивати навички самостійності, саморегуляції та використання інформаційних технологій.

Організація дистанційної підготовки до ДПА вимагає від учителів інноваційного підходу до навчання та використання сучасних технологій. Вона дозволяє забезпечити інтерактивність у навчальному процесі, сприяє активізації учнів та створює умови для індивідуального розвитку кожного учня. При цьому, важливо забезпечити належний рівень технічної підтримки та навчально-методичного забезпечення для успішної реалізації дистанційної підготовки.

У процесі дослідження було виявлено, що різні методи оцінювання, такі як тести, практичні завдання, проекти та аналіз джерел, мають свої переваги та обмеження. Це вказує на необхідність комбінації різних методів оцінювання, залежно від поставленої мети та змісту завдань. Важливим аспектом є визначення

чітких критеріїв оцінювання, які дозволять об'єктивно оцінити знання, розуміння та вміння учнів у географії.

Дослідження та впровадження спеціалізованих платформ та інструментів для автоматизованого оцінювання знань є актуальним напрямом розвитку. Вони спрощують процес оцінювання, забезпечують зручний доступ до результатів та аналітики, а також допомагають вчителям у проведенні ефективного моніторингу навчальних досягнень учнів.

Виявлення слабких місць учнів та проведення корекційних заходів для поліпшення ефективності підготовки є необхідною складовою дистанційного навчання. Аналіз результатів оцінювання та індивідуальний підхід дозволяють визначити потреби кожного учня та надати необхідну підтримку та ресурси для досягнення кращих результатів.

В цілому, розробка та організація дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі вимагає від учителів та учнів гнучкості, самодисципліни та активної взаємодії. Застосування сучасних інформаційних технологій, розробка спеціалізованих платформ та методів оцінювання, а також проведення корекційних заходів сприяють покращенню ефективності підготовки та досягненню кращих результатів учнів у географії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Відкрита та дистанційна освіта: від теорії до практики : зб. матеріалів Всеукр. електрон. наук.-практ. конф. (25–27 жовтня 2016 р.). — Київ, 2016. — 116 с.
2. Корсунська Н.О. Дистанційне навчання: підходи до реалізації // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : Зб-к наук. пр. – Київ – Вінниця: ДОВ Вінниця, 2000. – 486 с.
3. Barkley, E. F., Cross, K. P., & Major, C. H. (2014). Collaborative Learning Techniques: A Handbook for College Faculty. Jossey-Bass.
4. Bates, A. W., & Sangrà, A. (2011). Managing technology in higher education: Strategies for transforming teaching and learning. John Wiley & Sons.
5. Гуржій А.М. Інформаційні технології в освіті // Проблеми освіти: наук. метод. зб. К.: ІЗМН, 1998. Вип. II. С. 5-11.
6. JustSchool. Плюси та мінуси дистанційного навчання [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://justsmart.com.ua/uk/blog/plyusy-ta-minusy-dystancijnogo-navchannya/>
7. Деякі аспекти використання сучасних інформаційних технологій в історіографічних дослідження в Україні / С.В. Сініченко // Проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. — К.: КиМУ, 2010. — Вип. 1. — С. 286-296. — Бібліогр.: 14 назв. — укр.
8. Олейник, А. (2022). Етичні феномени соціальних мереж: мова ворожнечі, кіберненависть та кібербулінг. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії, 42, с. 118–124. doi.org/10.30970/PPS.2022.42.15
9. Мальська М. П., Бордун О. Ю., Гамкало М. З. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 184 с.

10. Гілецький Й. Р., Богович М. М., Сливка Р. Р. Географія. Універсальний посібник для випускників та абітурієнтів. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2003. – С. 89.
11. Соціально-економічна географія світу // За ред. С. П. Кузика. Львів : Світ, 2002. 672с.
12. Економічна і соціальна географія світу // Яценко Б. П., Кіптенко В. К., Любіцева О. О. та ін. К. : Наш час, 2013. 472 с.
13. Dent, B. D. (2008). Cartography: Thematic Map Design. McGraw-Hill Science/Engineering/Math.
14. Вишнівський В. В., Гніденко М. П., Гайдур Г. І., Ільїн О. О. **Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів** : навч. посіб. — Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. — 140 с.
15. Gardner, D. (2014). Assessing Communicating Geographical Information: A Handbook for Geography Teachers. Geographical Association.
16. Найпопулярніші освітні платформи для організації дистанційного навчання [Електронний ресурс] // Всеосвіта. — Режим доступу: <https://vseosvita.ua/blogs/naipopuliarnishi-osvitni-platformy-dlia-orhanizatsii-dystantsiinoho-navchannia-102669.html>
17. Биков, В. Ю. Дистанційний навчальний процес: Навч. посібн. К. : Міленіум, 2005. – 292 с.
18. Hall, T. (2012). Urbanization and Urban Geography. Routledge.
19. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. К. : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
20. 4 онлайн-сервіси для ефективної взаємодії вчителя та школярів [Електронний ресурс] // На Урок. — Режим доступу: <https://naurok.com.ua/post/4-onlayn-servisi-dlya-efektivno-vzaemodi-vchitelya-ta-shkolyariv>

21. Дистанційне навчання: сучасні підходи, методи та інструменти [Електронний ресурс] // Матеріали науково-практичної конференції. — Режим доступу: <https://conf.zippo.net.ua/?p=77>
22. Гончаренко С.У. Методика – як наука // Шлях освіти, 2000. – № 1. – С.2-6.
23. Концепція впровадження медіа-освіти в Україні: нова редакція (2016).Взято з <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiya-vprovadzheniya-mediaosviti-v-ukraini-nova-redaktsiya/>
24. Бірзул О. В. **Оцінювання навчальних здобутків учнів НУШ: інструменти та методи** [Електронний ресурс] : виступ на засіданні МО. — Режим доступу: <https://zlatolic.com.ua/sites/zlatolic.com.ua/files/inline-files/ocinyuvannya-navchalnikh-zdobutkiv-uchniv-nush-instrumenti-ta-metodi-birzul-o.v.-vistup-1-zasidannya-mo.pdf>
25. Формувальне оцінювання: як працює підхід, що допомагає школярам краще вчитися [Електронний ресурс] // Освіта.ua. — Режим доступу: <https://osvita.ua/school/87164/>
26. Лабораторна робота та її аналіз: ключові аспекти проведення та оцінювання [Електронний ресурс] // SKY Україна. — Режим доступу: <https://sky.org.ua/school/secondary/laboratorna-robotata-yiyi-analiz-klyuchovi-aspekty-provedennya-ta-otsinyuvannya/>
27. Ляшенко Д. Сучасні проблеми викладання картографії в школі / Д. Ляшенко // Географія і основи економіки в школі. – 2002. – № 3. – С. 11–17
28. Єфіменко Т. Т. Активізація навчальної діяльності здобувачів освіти на уроках географії як засіб формування компетентності вміння вчитися впродовж життя / Т. Т. Єфіменко // Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 20-21 лютого 2021 року). – Львів: Львівський науковий форум, 2021.
29. Nilson, L. B. (2020). Online Teaching at Its Best: Merging Instructional Design with Teaching and Learning Research. Jossey-Bass.
30. Reynolds, B. (2014). The Geography Teacher's Handbook. Jossey-Bass.

31. Seitz, J. L. (2019). *Global Issues: An Introduction*. Wiley.
32. Stalley, P. (2018). *The Assessment Book: Applied Geography in the Classroom*. Routledge.
33. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми / Нац. агентство із забезпечення якості вищої освіти. — Київ : ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон», 2020. — 66 с.
34. Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми: методичний посібник [Електронне видання] / А. Бутенко, Г. Денискіна, О. Єременко, О. Книш, І. Сімшаг, О. Требенко. — Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2024. — 127 с.
35. Рис. 1.1. «Проблеми та переваги дистанційного навчання». URL: http://ebodil.blogspot.com/2018/10/blog-post_7.html (дата звернення: 14.06.2023)
36. Петренко Л. М. Інформаційно-аналітична компетентність керівника професійно-технічного навчального закладу: алгоритмі ефективної діяльності : навчальний посібник / Л. М. Петренко. — Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2013. — 252 с. 37.
- Ягупов В. В. Теоретичний аналіз проблеми формування готовності фахівців до професійної діяльності: підходи та аспекти / В. В. Ягупов, О. М. Керницький // Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. — [Серія: Педагогіка та психологія / гол. ред. Г. Г. Філіпчук]. — Чернівці : Рута, 2007. — Вип. 327. — С. 180–190.
38. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : Наказ від 25.04.2013 р. № 466 [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>.
39. Пінчук О. П. Проблема формування ІКкомпетентності учнів у відкритому інформаційноосвітньому середовищі: аспект використання соціальних мереж у навчанні / О. П. Пінчук // Комп'ютер у школі та сім'ї. - 2016. - № 8. - С. 5-9. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/komp_2016_8_3

40. Биков В.Ю. Дистанційна освіта: актуальність, особливості і принципи побудови, шляхи розвитку та сфера застосування // Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології : колективна монографія. — К. : Атіка, 2005. — 252 с.
41. Курлянд, З. Н. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. , 2 - ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005. – 399 с.
42. Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. 257 с.
43. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10>. (Дата звернення 16.08.2022)
44. Гнутень Я.В. Виховна робота в сучасних умовах: теорія і методика Тернопіль: Мандрівець, 2013. 423 с.
45. Матюша І.К. Гуманізація виховання і навчання в загальноосвітній школі. Київ: Вища школа, 2015. 126 с.
46. Кобернік С.Г, Коваленко Р.Р. Скуратович О.Я. Методика навчання географії в загальноосвітніх навчальних закладах: посіб. для вчителя. - К.: Навчальна книга, 2005. - 319 с.
47. Герман О.І., Лознякова М.Є. Формування ключових компетентностей учнів під час навчальної дискусії //Географія, 2008. - № 21 (121). - С. 2-4.
48. Топузов О.М., Самойленко В.М., Вішнікіна Л.П. Загальна методика на вчання географії: підручник. - К.: Картографія, 2012. - 512 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А**Анкета: Розробка та організація дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі**

1. Як ви оцінюєте організацію дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії?

- Дуже задоволений
- задоволений
- незадоволений
- дуже незадоволений

2. Які методи та засоби комунікації використовуються в процесі дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії? (Виберіть всі варіанти, що підходять)

- Відеоконференції
- Електронна пошта
- Онлайн-форуми/дискусійні групи
- Месенджери (наприклад, WhatsApp, Telegram)
- Інші (вказати) _____
- Не використовуються

3. Чи відбуваються групові заняття або проекти під час дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії?

- Так
- Ні

4. Чи залучаються старші учні в ролі наставників та підтримки для молодших учнів під час дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії?

- Так
- Ні

5. Як часто надається зворотний зв'язок щодо успішності та покращення знань учнів під час дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії?

- Щоденно
- Кілька разів на тиждень
- Раз на тиждень
- Кілька разів на місяць
- Раз на місяць
- Рідко/ніколи

6. Які ще аспекти дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії ви вважаєте важливими або бажаними для вдосконалення?

- Більше інтерактивних вправ та завдань
- Доступ до додаткових навчальних матеріалів та ресурсів
- Більші можливості для взаємодії та обговорення тем
- Покращення швидкості та якості інтернет-з'єднання
- Більше індивідуальної уваги до потреб учнів
- Інші (вказати) _____
- Вважаю, що система вже добре працює

7. Як ви оцінюєте загальну ефективність дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії?

- Дуже ефективна
- Ефективна
- Неєфективна
- Дуже неєфективна

8. Які переваги ви бачите у дистанційній підготовці до ДПА в 9 класі з географії?

9. Які недоліки або проблеми ви відзначаєте у дистанційній підготовці до ДПА в 9 класі з географії?

10. Які зміни або покращення ви б хотіли бачити в організації дистанційної підготовки до ДПА в 9 класі з географії?

Дякуємо за участь у нашому анкетуванні! Ваші відповіді допоможуть нам вдосконалити процес дистанційної підготовки до ДПА.